

**PROGRAM DELA
ZA LETO 2024**

**en
grad**
MNOGO
DOŽIVETIJ

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA LJUBLJANSKI GRAD ZA LETO 2024

Kulturno-umetniški program

Služba za trženje

Služba za odnose z javnostmi

Služba za kadrovske in splošne zadeve

Finančno-računovodska služba

Služba za tehnične zadeve

Služba za obratovanje tirne vzpenjače

Hostel Celica - služba za hotelske namestitve in gostinstvo

Ljubljana, februar 2024

KAZALO:

1.	UVOD	1
1.1	Javni zavod Ljubljanski grad v letu 2024.....	1
2.	DOLGOROČNI CILJI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	2
3.	STRATEŠKI NAČRT	3
4.	PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	3
5.	ZBIRNIK.....	9
6.	VSEBINSKA UTEMELJITEV JAVNE SLUŽBE	9
6.1	Kulturno-umetniški program.....	10
6.1.1	Glasbeni program	10
6.1.2	Likovno-galerijski program.....	12
6.1.3	Uprizoritveni program	19
6.1.4	Izobraževalni program.....	22
6.1.5	Tradicionalni dogodki	29
6.1.6	Film	31
6.1.7	Muzejsko-razstavni program.....	32
6.1.8	Kulturno-umetniški program Hostla Celica	35
6.1.9	Festival Bobri	38
6.2	Javni prevoz potnikov s tirno vzpenjačo	38
6.2.1	Obratovanje in tekoče vzdrževanje	39
6.2.2	Investicijsko vzdrževanje	40
6.2.3	Načrt vzdrževanja za leto 2024	40
6.2.4	Finančni načrt tirne vzpenjače.....	42
6.3	Oddajanje prostorov v upravljanju	43
7.	PROGRAM IZVAJANJA DRUGIH DEJAVNOSTI, KI SLUŽIJO IZVAJANJU DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE.....	45
7.1	Turistična dejavnost	45
7.2	Zaroke, sklepanje zakonskih in partnerskih zvez.....	49
7.3	Grajska trgovina Friderik	49
7.4	Blagajniško poslovanje	50
7.5	Trženjsko komuniciranje.....	51
8.	HOSTEL CELICA	54
8.1	Namestitvena dejavnost.....	55
8.1.1	Studia na Stolbi – Friderik in Eleonora.....	56

8.2 Gostinska dejavnost.....	56
8.3 Vzdrževanje in oprema v hostlu Celica.....	56
9. TRAJNOSTNO DELOVANJE ZAVODA.....	57
9.1 Ljubljanski grad.....	58
9.2 Hostel Celica	59
10. OBRATOVALNI STROŠKI, STROŠKI TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA, DOBAVA OPREME, INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA IN INVESTICIJE	60
10.1 Obratovalni stroški, stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja	60
10.2 Dobava opreme	62
10.3 Informacijska tehnologija.....	63
10.4 Investicije	63
11. PROGRAM KADROV	66
11.1 Obrazložitev kadrovskega načrta	67
11.2 Razvoj in upravljanje človeških virov.....	69
11.3 Načrt strokovnega izobraževanja	69
11.4 Promocija zdravja na delovnem mestu.....	71
12. REALIZACIJA ZA LETO 2023 IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024	71
12.1 Prihodki	71
12.2 Odhodki.....	72
12.3. Poslovni izid.....	72

1. UVOD

Na Ljubljanskem gradu – osrednji turistični točki v Sloveniji so števeci prehodov lani zabeležili 1.190.229 obiskovalcev, kar je skoraj 200.000 več kot leto prej; tirna vzpenjača je opravila 64.100 voženj in prepeljala 543.449 potnikov, kar je dobrih 26 odstotkov več kot v letu 2022. V grajskih prostorih smo izvedli 331 dogodkov, 432 poročnih obredov in še 983 vodenih ogledov. Med drugim smo v začetku leta obnovili streho nad poročnima dvoranama ter stopnice, ki vodijo na Razgledno teraso, v sredini leta uredili dva studia v nadstropju objekta Na Stolbi ter začeli z namestitveno dejavnostjo, ob koncu leta pa dokončali še obnovo dvorane Kazemate ter ureditev parkirnih površin v Grajskem parku. Tujim obiskovalcem smo z dodanimi jezikovnimi različicami približali doživljajski igri *Grajski pobeg* ter *Friderik in lov na zaporniško številko*, vsem obiskovalcem pa ponudili nov družinski vodnik *Friderik in grajska skrivnost* ter slikanico *Friderik, zmaj, cesarica in legionar*. V Grajskem vinogradu smo imeli šesto trgatev in napolnili nove steklenice grajskega vina, prvič tudi tropinovec iz grajskega belpina. Za prenovu in revitalizacijo Ljubljanskega gradu v letih 1969–2023 je skupina arhitektov prejela nagrado glavnega mesta. Javnosti smo predstavili nov video oglas in celostno oglaševalsko akcijo *En grad, mnogo doživetij* ter skozi vse leto povečevali aktivnost na družbenih omrežjih.

Hostel Celica, ki je od leta 2018 v upravljanju Javnega zavoda Ljubljanski grad, je v preteklem letu praznoval 20-letnico delovanja. Od aprila naprej smo beležili 80-odstotno zasedenost ležišč, v glavnih poletnih mesecih pa povprečno 92-odstotno. Med letom smo tam izvedli 120 kulturno-umetniških dogodkov.

Friderik in Eleonora smo poimenovali nova studia v nadstropju objekta Na Stolbi (v pritličju so upravni prostori zavoda Ljubljanski grad). Nova studia, ki smo ju po dokončni ureditvi prevzeli v upravljanje in sta od sredine lanskega leta naprej v uporabi, ponujata štirizvezdično namestitvev.

To je le nekaj glavnih poudarkov, ki so zaznamovali delovanje Javnega zavoda Ljubljanski grad v preteklem letu; del kratkoročnih načrtov za letošnje leto pa predstavljamo v nadaljevanju.

1.1 Javni zavod Ljubljanski grad v letu 2024

Kulturno-umetniški program bo tudi v sezoni 2024 temeljil na glasbeni, likovno-galerijski, uprizoritveni ter izobraževalni dejavnosti, na tradicionalnih prireditvah in muzejsko-

razstavnem programu, ki je vsebinsko razčlenjen v nadaljevanju. Uvodoma izpostavljam nekaj poudarkov v letu 2024. V okviru *glasbenega programa* vstopamo v sedmo sezono Jazz Cluba, Ljubljanski grad pa bo ponovno eno izmed prizorišč festivala Ment. V okviru *likovno-galerijskega programa* velja izpostaviti osrednjo poletno razstavo fotografij Jake Ivančiča o lepotah slovenske krajine, ki bo na ogled v osrednjih dvoranah gradu. Z razstavami se bomo spomnili 100. obletnice rojstva Marjana Cigliča in 350. obletnice smrti Johna Milтона. Uvodno razstavo v prenovljenih Kazematah je pripravil nagrajenec Prešernovega sklada Silvan Omerzu, katerega obsežno delo je na ogled tudi v Lutkovnem muzeju na gradu. V okviru *izobraževalnih vsebin* bomo poleg številnih počitniških, doživljajskih, likovnih in rokodelskih delavnic in programov izvedli cikel *Uporniki skozi čas*, s čimer bomo obeležili 50 let, odkar je bila na Grajskem griču ob 500. obletnici kmečkih uporov na Slovenskem postavljena bronasta skulptura upornikov s kmečkim orodjem – delo kiparja Stojana Batiča. v okviru *uprizoritvenega programa* bomo pripravili novo lutkovno predstavo za otroke v produkciji našega zavoda. Pripravili bomo tudi številne *tradicionalne dogodke*, med katerimi izpostavljam 13. Grajske dneve in Grajski december. Med najbolj obiskanimi in priljubljenimi *poletnimi dogodki na prostem* bo tudi letos zagotovo *Film pod zvezdami – letni kino* (v sodelovanju s Kinodvorom).

Na področju investicij in investicijskega vzdrževanja bomo februarja začeli s sanacijo vstopnega mostu. Skladu z zakonodajo pa bomo konec februarja izvedli še redni posebni pregled vzpenjače.

Na področju izvajanja turistične dejavnosti bo osrednja novost, ki bo pričakala obiskovalce, vsebinsko in tehnično posodobljen *Virtualni grad* (v marcu 2024). Domačim in tujim obiskovalcem bomo v tem letu ponudili nov produkt, povezan z grajsko vinsko zgodbo ter zgodovino gradu. V poletnih mesecih bomo znova postavili *bralnico* v zelenem okolju gradu. Tudi v prihodnje bomo svoje dejavnosti usmerjali v predstavitve gradu ter njegove ponudbe na tujih trgih. Kot imetniki certifikatov *zeleni ključ* in *Slovenia green attraction* bomo nadaljevali dejavnosti na področju trajnostnega turizma, med katere sodi tudi razvoj digitalnega zemljevida za uporabo avdiovodnika, saj si želimo zmanjšati obseg tiskovin. Vsebine, ki tvorijo celovito turistično ponudbo, so razčlenjene v nadaljevanju dokumenta.

2. DOLGOROČNI CILJI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

Dolgoročni cilji, ki se nanašajo na program izvajanja javne službe Ljubljanskega gradu, so:

- kulturno in družabno stičišče vseh generacij;
- zagotavljanje kakovostne in celovite kulturne ter turistične ponudbe;
- prepoznavnost blagovnih znamk Ljubljanski grad in Hostel Celica;
- uvrstitev Ljubljanskega gradu kot ene od strateških vsebinskih in turističnih lokacij v strateški program razvoja kulture MOL;
- Hostel Celica najbolj obiskan nastanitveni objekt in najbolj prepoznaven hostel s kulturno-umetnostno vsebino in zgodovinsko preteklostjo v Ljubljani.

3. STRATEŠKI NAČRT

Javni Zavod Ljubljanski grad organizira in izvaja kulturne, umetniške ter turistične in druge prireditve, saj je naš namen oblikovati celovito kulturno in turistično ponudbo. Z izvedbo kulturno-umetniškega programa si prizadevamo vsem starostnim skupinam zagotoviti dostopnost kulturnih dobrin iz raznovrstnih področij, ki pokrivajo glasbene, likovne, uprizoritvene, izobraževalne in turistične vsebine. Pri pripravi in izvedbi vsebin se osredotočamo predvsem na kulturno dediščino v povezavi z Ljubljanskim gradom, hkrati pa promoviramo slovensko ustvarjalnost. Tako prispevamo k raznolikosti kulturne ponudbe v prestolnici, hkrati pa prek tujih obiskovalcev glas o bogati kulturni dediščini ter o živahni ustvarjalnosti na območju Ljubljane in Slovenije prenašamo v svet.

4. PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Glasbeni program			
Glasbeni program	Zagotoviti kontinuirano izvedbo kakovostnih glasbenih vsebin. S profiliranim programom ohraniti prepoznavnost	K izvedbi programa povabiti mednarodno že uveljavljene domače in tuje glasbenike, pa tudi kakovostne še neuveljavljene slovenske mlajše izvajalce.	Število objav v različnih publikacijah, kritike, članki (kliping), odzivi javnosti, število izvedenih

	Ljubljanskega gradu kot prizorišča za tovrstni program.	Sodelovanje z glasbenimi ustanovami, festivali in s strokovnjaki s tega področja pri pripravi in izvedbi programa.	prireditvev in število obiskovalcev.
--	---	--	--------------------------------------

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Likovno-galerijski program			
Likovno-galerijski program	Utrditev Ljubljanskega gradu kot širše prepoznavnega in referenčnega razstavišča.	Priprava likovno kakovostnih in hkrati vizualno privlačnih razstav, prilagojenih različnim strukturam obiskovalcev Ljubljanskega gradu.	Število obiskovalcev, medijske objave, interakcije na socialnih omrežjih, število prodanih izdelkov, ki se navezujejo na razstave, likovne kritike, spremljanje odzivov laične in strokovne javnosti.
		Predstavljanje uveljavljenih umetnikov z mednarodnim ugledom in perspektivnih mladih avtorjev.	
		Priprava in izvedba programa v sodelovanju z ustreznimi ustanovami in s strokovno usposobljenimi posamezniki ter v skladu s standardi, ki veljajo v likovno-galerijski dejavnosti.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Uprizoritveni program			
Uprizoritveni program	Priprava in izvedba lastnih otroških predstav, ki se navezujejo na Ljubljanski grad s podgano Friderikom v glavni vlogi.	Ponovitev predstave Friderik in zimski čas, ki se v decembrskem času izvaja s pozdravom dedka Mraza.	Statistika obiska, število medijskih objav (kliping), odzivi javnosti, število ponovitev posameznih uprizoritev in število gostovanj.
		Nova lutkovna predstava Friderik, zmaj, cesarica in legionar, ki bo nastala na podlagi knjižne predloge nove slikanice o Friderikovih prigodah. Priprava nove velikonočne predstave v sklopu dogodka Lov na pirhe.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Izobraževalni program			
Izobraževalni program	Povečati dostopnost snovne in nesnovne kulturne dediščine in stalnih in začasnih postavitev ter jih s kakovostno izvedbo obstoječih in novih programov približati različnim stalnim in novim ciljnim skupinam.	Strokovna priprava in izvedba programov za različne starostne skupine obiskovalcev v skladu z aktualnimi pedagoškimi praksami in smernicami. Sodelovanje s strokovnjaki pri pripravi posameznih programov.	Število prodanih vstopnic za posamezne (plačljive) prireditve, vodenje statistike obiska pri brezplačnih prireditvah, število medijskih objav (kliping), evalvacija pedagoških programov, zadovoljstvo in večkratni prihodi obiskovalcev.
		Izvedba programov, namenjenih znanjem o starejših obrteh (barvanje pirhov, izdelava adventnih venčkov, tečaj kaligrafije).	
	Izvedba programov pripovednih, stripovskih in kulturno-umetniški vsebin za raznoliko občinstvo.	Pripraviti zanimive in poučne programe za različne starostne skupine, ki se navezujejo na kulturno-umetniški program.	
		Nadgradnja že uveljavljenih in prepoznavnih kostumiranih likov (profesor zmajeslovja, pustolovka in čarodejka, Friderik, grajska podgana).	
		Priprava kakovostnih stripovskih delavnic z namenom kakovostnega prenosa znanja mladi generaciji striparjev.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Tradicionalni dogodki			
Tradicionalni dogodki	Še naprej pripravljati tradicionalne prireditve (Jurjevanje, Grajska trta, Grajski dnevi, Lov na pirhe, Grajski piskači, Praznični december), nadgrajevati njihovo kakovost ter tako predstavljati posebnosti mesta Ljubljana v povezavi z Ljubljanskim gradom.	Nadgradnja dogajanja v sklopu jubilejnih 13. Grajskih dni; dolgoročno doseči širšo prepoznavnost. Nadgradnja uveljavljenih in prepoznavnih tradicionalnih prireditev.	Statistika obiska, število prodanih vstopnic, število medijskih objav (kliping), zadovoljstvo in odzivi obiskovalcev.
		Interdisciplinarno povezovanje in sodelovanje z različnimi deležniki ob organizaciji tradicionalnih prireditev.	Število sodelovanj z drugimi organizacijami.

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Film			
Film pod zvezdami	Dodatno krepiti prepoznavnost projekta, ki je postal že tradicionalen.	Izbor najboljših filmov domače in tuje produkcije iz pretekle sezone ter odmevnih premier in predpremier.	Število prodanih vstopnic, število medijskih objav (kliping), odzivi obiskovalcev.
	V času dogodka na prostem privabiti več tujih obiskovalcev.	Vse tujejezične filme opremiti s slovenskimi in z angleškimi podnapisi, angleške pa s slovenskimi.	Delež tujih obiskovalcev.
	V času projekta zmanjšati stoječi promet na Grajskem griču.	Uvedba kombiniranih vstopnic za ogled filmskih projekcij in prevoz s tirno vzpenjačo. Z aktivno komunikacijo spodbujanje obiskovalcev k uporabi bolj trajnostnih oblik dostopa na prireditve.	Število prodanih kombiniranih vstopnic. (Ne)zasedenost grajskega parka z avtomobili.

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Muzejsko-razstavni program			
Muzejsko-razstavni program	Celovito in kakovostno predstaviti premično in nepremično kulturno dediščino.	Redno in strokovno izobraževanje zaposlenih, vodnikov in informatorjev. Uvajanje novih, inovativnih načinov predstavitve kulturne dediščine in navezovanje na druge programske sklope. Vsebinska in tehnična prenova Virtualnega gradu.	Število obiskovalcev, vodenje statistike o obiskovalcih in analiza statistike po državah, odzivi obiskovalcev.
	Krepiti prepoznavnost programa s poudarkom na njegovi pedagoški vrednosti.	Vključevanje stalnih razstav v obstoječe vzgojno-izobraževalne programe in ustvarjanje novih (delavnice, vodeni ogledi, doživljajski vodeni ogledi) na podlagi veljavnih učnih načrtov. Redno obveščanje vzgojno-izobraževalnih ustanov o novostih na tem področju. V sklopu prenove Virtualnega gradu predvideti skrajšano verzijo filma, prilagojenega za mlajšo publiko.	
	Povečati število domačih in tujih obiskovalcev.	Redno obveščanje javnosti in oglaševanje v sklopu rednega turističnega oglaševanja. Predstavitev na festivalih (Kulturni bazar in Festival za tretje življenjsko obdobje ...) in turističnih sejmih v tujini.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Hostel Celica			
Hostel Celica	Z vzpostavitev dolgoročnih partnerskih sodelovanj ohraniti status odprtega prostora, kjer so dobrodošli različni izrazi ustvarjalcev, ki delujejo v institucijah, in tudi neodvisnih umetnikov.	Priprava programskih vsebin z zainteresirano javnostjo in subjekti iz nevladnega in vladnega sektorja.	Število izvedenih programov, število vzpostavljenih dolgoročnih programskih sodelovanj, število obiskovalcev na prireditvah.
	Postati prostor, kjer se predstavljajo mladi ustvarjalci.	Pri izvedbi programa dati kar največ priložnosti mladim in neveljavljenim, a perspektivnim umetnikom, ki sicer težje pridejo do možnosti za predstavitev.	
	K obisku programa privabiti obiskovalce mladinskega hotela.	Priprava kulturno-umetniških in družabnih prireditev, ki so namenjene tudi tuje govorečim obiskovalcem.	
	Postati mednarodno znano koncertno prizorišče, ki je namenjeno manjšim zasedbam.	Povečano sodelovanje z mednarodnimi založbami in booking agenti.	

5. ZBIRNIK

Programski sklopi	Število programskih enot	Skupna vrednost programskega sklopa (v EUR)	Število ponovitev	Pričakovano število gledalcev
Glasbeni program	5	82.878,01	41	5.500
Likovno-galerijski program	10	99.322,80	10	190.000
Uprizoritveni program	6	10.308,46	17	1200
Izobraževalni program	14	15.930,71	47	1.200
Tradicionalni dogodki	7	44.416,24	55	6.000
Film	1	62.000,00	24	14.000
Muzejsko-razstavni program	/	452.920,00	/	380.000
Kulturno-umetniški program Hostel Celica	7	76.798,78	115	10.000
Festival Bobri – delavnice	1	425,00	4	100
Tehnična podpora programom	/	75.000,00	/	/

Programski stroški			
PROGRAMSKI SKLOP	PREDVIDENA VIŠINA FINANCIRANJA (v EUR)		
	MOL	DRUGI/LASTNI VIRI	SKUPAJ
Glasbeni program	31.286,89	51.591,13	82.878,01
Likovno-galerijski program	37.494,88	61.827,92	99.322,80
Uprizoritveni program	3.891,50	6.416,96	10.308,46
Izobraževalni program	6.013,93	9.916,78	15.930,71
Tradicionalni dogodki	16.767,36	27.648,88	44.416,24
Film	23.405,33	38.594,67	62.000,00
Kulturno-umetniški program Hostel Celica	/	76.798,78	76.798,78
Muzejsko-razstavni program	170.979,68	281.940,32	452.920,00
Festival Bobri	160,45	264,55	425,00
Tehnična podpora programom	/	75.000,00	75.000,00
SKUPAJ	290.000,00	630.000,00	920.000,00

6. VSEBINSKA UTEMELJITEV JAVNE SLUŽBE

6.1 Kulturno-umetniški program

Zavod Ljubljanski grad organizira in izvaja kulturne, umetniške ter turistične in druge prireditve, saj je naš namen oblikovati celovito kulturno in turistično ponudbo.

6.1.1 Glasbeni program

Programski sklop:	Glasbeni program
Izvajalec:	Različni izvajalci (seznam je naveden spodaj)
Producent:	Ljubljanski grad
Število nastopajočih:	Več zasedb (v različnih sestavah)
Celotna vrednost prog. sklopa:	82.878,01 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	31.286,89 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	51.591,13 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Ljubljanski grad bo leta 2024 s kontinuirano izvedbo koncertnih večerov v sklopu Jazz Cluba Ljubljanski grad, s koprodukcijskim sodelovanjem z Radiotelevizijo Slovenija, z društvom Hiša otrok in umetnosti, ustanovo Imago Sloveniae in s Centrom urbane kulture Kino Šiška zagotovil kakovosten glasbeni program, ki bo nagovarjal raznoliko domače in tuje ciljno občinstvo ter ostajal odprt prostor za domače in tuje glasbene ustvarjalce, ki jih ceni strokovna in laična javnost. S tem želimo tudi vnaprej ohranjati identiteto Ljubljanskega gradu kot prvovrstnega kulturnega prizorišča, hkrati pa še neuveljavljenim in mlajšim glasbenim ustvarjalcem ponuditi priložnost, da se predstavijo grajskemu občinstvu.

Jazz Club Ljubljanski grad (Skalna dvorana), vsak petek od januarja do aprila in od septembra do decembra 2024

S priznanimi slovenskimi in tujimi glasbeniki bomo v svojevrstnem prostoru Skalne dvorane na Ljubljanskem gradu tudi v prihodnje vsak petek izvajali koncertne večere jazz, soula, funka, rocka, bluesa, hip hopa, swinga in latina. Najvišja turistična točka prestolnice ima – poleg najlepšega razgleda na mesto – edinstven Jazz Club Ljubljanski grad, ki bo leta 2024 vstopil v sedmo leto delovanja. Koncertni večeri ob izbrani pijači in v sproščenem klubskem vzdušju

bodo tudi v sezoni 2024 zagotovo pritegnili številne glasbene sladokusce različnih generacij. V Skalni dvorani se bomo srečevali med januarjem in aprilom ter septembrom in decembrom.

Okvirni izbor izvajalcev v Jazz Clubu za leto 2024:

Festival Ment (koprodukcija), **Vazz** – *hip hop*, **Andraž Hribar** – *soul/pop*, **Art Beaters** – *fusion*, **Sofija Knežević** – *voc jazz*, **Cherry Wine (Amy Winehouse tribute)** – *soul*, **Jure Pukl** – *jazz*, **Balkan Boys** – *ethno rock/pop*, **Anja Bukovec** – *fusion/pop*, **Brizani Jazz Project** – *jazz*, **Grafenauer Flamenco Project ft. Bandolero** – *flamenco*, **Jure Slapar Quartet** – *new jazz*, **Masayah** – *hip hop*, **Freekind** – *neo soul/r & b*, **Jazz Jungle Fusion** – *drum & bass*, **Jani Hace** – *soul/pop*, **Džezva** – *jazz*, **Café Mezclado** – *latino*, **Špil ligni (zmagovalec Špil lige)** – *indie*, **Kokosy** – *rock/pop*, **Authenthics** – *Jamaica ska*, **Petra Onderuf Quartet** – *ethno jazz*, **Jošt Lampret Heavy Group** – *fusion*, **Sunnysiders** – *blues*, **Leopold I.** – *hip hop*, **Zala Smolnikar** – *jazz/soul*, **Fake Orchestra** – *world music/jazz*, **Borna Quartet** – *jazz*, **Mind Tree** – *jazz*, **Jonathan Kreisberg** – *jazz*, **Tijan Grašič** – *jazz* ...

V sklopu Jazz Cluba Ljubljanski grad je predvideno sodelovanje pri projektu češko-slovenske izmenjave koncertov, tako imenovani Jazz Exchange. Projekt poleg Javnega zavoda Ljubljanski grad podpirajo tudi Slovenski glasbenoinformacijski center – SIGIC, Music Slovenia, Sound Czech in festival Mladi ladi jazz.

Koprodukcijska sodelovanja z Urbanim centrom kulture Kino Šiška:

Festival Ment (različna prizorišča), 23. 2. 2024

Festival Ment se leta 2024 v ustaljeni obliki in na različnih prizoriščih vrača na Ljubljanski grad. Ment bo tako na Ljubljanskem gradu gostoval kar na štirih prizoriščih: v Skalni dvorani, Grajskem gledališču, Hribarjevi dvorani in Grajski kapeli bodo nastopili številni mednarodni in domači glasbeni ustvarjalci.

Špil liga

Plod sodelovanja med Ljubljanskim gradom in Špil ligo – natečajem Kina Šiška za dijaške glasbene ustvarjalce je izvedba koncerta zmagovalca natečaja oz. enega izmed finalistov, ki žanrsko ustreza programu Jazz Club Ljubljanski grad. Leta 2024 nadaljujemo s tovrstnim sodelovanjem z Centrom urbane kulture Kino Šiška.

Koprodukcijski glasbeni dogodki z Radiotelevizijo Slovenija

V sklopu glasbenega programa bomo nadaljevali skupne koprodukcijske projekte z Radiem Slovenija – Prvim programom in Valom 202. Sodelovanje bo pomenilo nadaljevanje projektov iz preteklih let, ko so bili izvedeni: koprodukcija koncerta ob 70-letnici Tomaža Pengova, dva koncerta Iztoka Mlakarja, ki je ob 30. obletnici izida kasete Štorije in baldorije pripravil koncertna večera na Ljubljanskem gradu, neposredni radijski prenos intervjuja s pisateljem knjižne uspešnice Jezero, Tadejem Golobom, in igralcem iz istoimenske televizijske nadaljevanke, Sebastianom Cavazzo, neposredna radijska prenosa natečaja za najboljšo kratko zgodbo – Arsova lastovka 3. programa Radia Slovenija, programa Ars ter projekta Ime leta Vala 202.

Sodelovanje z ustanovo Imago Sloveniae (Grajsko dvorišče ali Hribarjeva dvorana), poletje 2024

V letu 2024 bomo nadaljevali koprodukcijsko izvedbo koncertov na Grajskem dvorišču ali v Hribarjevi dvorani v sodelovanju z ustanovo Imago Sloveniae. Izvajalec bo izbran v začetku leta 2024.

PikniKoncert, (Obrambni jarek), v sodelovanju z društvom Hiša otrok in umetnosti, 6. 8., 7. 8., 8. 8. 2024

Avgustovske grajske poletne večere bomo že peto sezono zapored v sodelovanju z društvom Hiša otrok in umetnosti popestrili s PikniKoncerti. Gre za družinsko srečanje ob dobri glasbi, hrani in pijači in za drugačno obliko preživljanja prostega časa: kakovostno kulturno doživetje se prepleta s sproščenim druženjem in okoljsko ozaveščenostjo. Ob poslušanju etno in folk glasbe bodo obiskovalci na odejah za piknik uživali dobrote iz svojih košar.

6.1.2 Likovno-galerijski program

Programski sklop:	Likovno-galerijski program
Izvajalec:	Ljubljanski grad v sodelovanju z Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, Društvom likovnih umetnikov Ljubljana, National Geographicom Slovenija, Slovensko fundacijo za Unicef in drugimi
Avtor razstave:	Različni avtorji

Število dni:	Vse leto
Število predstavljenih ustvarjalcev:	Seznam je priložen
Celotna vrednost ponovitev:	99.322,80 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	37.494,88 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	61.827,92 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Likovno-galerijski program se bo leta 2024 posvečal različnim temam, predstavljeni projekti pa bodo obiskovalce nagovarjali predvsem z vprašanji o stanju naše družbe, odnosih, vlogah, ki jih ljudje igramo, o odnosu do narave ter migrantov. Različni umetniki nas bodo s stvaritvami popeljali v svoja razumevanja sveta, človeške narave in na svojstven način ponudili v razmislek njihovo videnje, kako živeti in rešiti družbo.

V sodelovanju z Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije bomo v Galeriji »S« postavili fotografsko razstavo s skrbno izbranim naborom fotografij ob 100. obletnici rojstva fotografa Marjana Cigliča. V poletnih mesecih bomo v Peterokotnem stolpu pripravili razstavo mlade in uspešne modistke Ane Lazovski, ki je od ustanovitve London Hat Weeka – na povabilo Georgine Abbott – del ekipe mlade londonske klobučarske generacije.

Eden izmed vrhuncev v programskem sklopu leta 2024 bo poletna razstava fotografa slovenskega rodu Jake Ivančiča v Palaciju in Stanovski dvorani, ki jo bomo pripravili v sodelovanju z National Geographicom Slovenija. V Galeriji »S« pa bo v tem obdobju na ogled razstava ilustracij Pabla Auladella, ki je ilustriral epsko pesnitev Johna Milтона Izgubljeni raj, s čimer bomo v letu 2024 obeležili pesnikovo 350. obletnico smrti.

V Peterokotnem stolpu bomo v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana pripravili razstavo umetnika Braneta Širce. Njegov projekt se vsebinsko navezuje na preseljevanje ljudi – migracije. V sodelovanju z istim društvom bomo predstavili razstavo Primoža Puglja, ki se zadnja leta intenzivno ukvarja s tematiko glav, ki jih vselej predstavi tehnološko in vsebinsko inovativno. V Galeriji »S« bo razstavil sedem ali več del iz svoje trenutne kiparske produkcije. Z razstavo Borisa Beje pa se bomo soočali s stanjem pokrajin, našega okolja in našega odnosa do narave, ki je podvržena silovitemu spreminjanju.

Leta 2024 se bodo po obsežnejši obnovi znova odprle Kazemate, kjer bomo pripravili razstavo Silvana Omerzuja, ki bo predstavila razmerja med spoloma v intimnem in družbenem kontekstu skozi zgodovino in mitologijo.

V skladu z usmeritvami zavoda bomo pripravili likovno kakovostne, vizualno privlačne razstave, razumljive kar najširšemu krogu obiskovalcev. Z njimi se bo Ljubljanski grad še naprej predstavljal kot širši javnosti prepoznavno in referenčno razstavišče tako v Mestni občini Ljubljana kot v Sloveniji in svetu.

Predstavitve razstav po posameznih prostorih

Palacij in Stanovska dvorana:

National Geographic Slovenija: Jaka Ivančič (fotografska razstava), 28. 6.–1. 9. 2024

Jaka Ivančič, priznani slovenski krajinski fotograf, ima izjemen portfelj, ki odraža bistvo in veličino naravnega sveta. Njegovo fotografsko mojstrstvo je pustilo neizbrisen pečat na krajinski fotografski sceni ter si prislužilo pohvale in priznanje na domačih in mednarodnih tleh. Avtorja odlikuje globoka sposobnost ujeti bistvo slovenske lepote, kar je botrovalo k temu, da so njegove fotografije postale sinonim za promocijske aktivnosti države. Njegovo delo je krasilo strani številnih katalogov, plakatov in promocijskih materialov v produkciji STO-ja in raznih slovenskih občin. Za svoje fotografije je bil Ivančič večkrat nagrajen. Med letoma 2016 in 2020 je bil uvrščen med najboljših deset slovenskih Instagramovih fotografov, s samostojno razstavo na temo kulinarčnih dobrot Istre in Krasa se je leta 2015 predstavil na svetovni razstavi Expo v Milanu. Avgusta 2018 ga je National Geographic, kjer objavljajo njegove fotografije, uvrstil na seznam najboljših pokrajinskih fotografov. Dve leti zapored (2018 in 2019) je bil uvrščen na seznam Oneeyland WORLDS TOP 10 krajinskih fotografov. Leta 2019 je bil imenovan med zmagovalci prestižne nagrade IPA (International photo Awards), maja 2022 pa je prejel prvo nagrado na mednarodnem natečaju Sarajevo Photography Awards.

Razstava bo pripravljena v sodelovanju z revijo National Geographic Slovenija.

Kustos razstave: Arne Hodalič

Kazemate:

Silvan Omerzu: Mizoginija (kiparska razstava), 7. 2.–5. 5. 2024

V Genezi, prvi svetopisemski knjigi, najdemo dve zgodbi o nastanku človeka. Na prvem mestu je sicer mlajša, po kateri sta bili prvi bitji kot človeka ustvarjena hkrati. Vendar so različico o enakopravnih bitjih razlagalci prezrli, vsakdanje življenje in odnos med spoloma je določala druga, folklorna, starejša pripoved, zapisana v nadaljevanju, po kateri je Bog naredil žensko iz Adamovega rebra. Dejstvo, da je Eva nastala iz moškega telesa, so ljudje sprejeli kot prepričljiv dokaz, s katerim je Bog sam določil, da mora biti ženska podrejena moškemu. Razširjenost in priljubljenost starejše različice sta prvo potisnili v pozabo. Ta potlačitev je eden najbolj očitnih in usodnih primerov kulturne in zgodovinsko-antropološke amnezije, ki je v zahodnem svetu pogojevala razmerja med spoloma od najintimnejših zasebnih do splošno družbenih. Razstava na temo mizoginije, z lutkami, avtomati in sencami ter opremljena z besedili skozi zgodovinska obdobja, prikazuje dogodke, ki so usodno vplivali na odnose moških do žensk. Sestavljajo jo trije osnovni sklopi (stari vek, srednji vek, novi vek) – s prizori, ki si sledijo kot v križevem potu: Stvarjenje in izgon iz raja, Mit o Pazifai, Češčenje, Stroji groze in Stroj za rojevanje.

Kustos razstave: dr. Jure Mikuž.

Galerija »S«:

Sreča in veselje na fotografijah Marjana Cigliča (fotografska razstava ob 100. obletnici fotografovega rojstva), 15. 2.–2. 6. 2024

Marjan Ciglič je bil med drugim izreden portretist, umetnost njegovega dela izpričujejo pristna čustva na fotografijah, ki so kombinacija znanja, predvidevanj in povezanosti z osebo na fotografiji. Ciglič je znal biti v pravem trenutku na pravem mestu, naj so bili to veseli ali žalostni trenutki. Danes živimo v svetu, ko se nam ves čas mudi, vsak je zatopljen v svoje delo in svoje misli, situacijo je še poslabšalo izredno stanje koronskih ukrepov, mediji pa so polni dogodkov doma in po svetu, ki ne prinašajo nič dobrega. Navajeni tega tempa in situacije smo presenečeni, ko opazimo koga, ki odstopa od tega vzorca, ki izraža veselje in dobro voljo, in s tem prinese drugačno perspektivo v naš vsakdan. Cigličeva razstava bo zasnovana tako, da bodo motivi na fotografijah prikazovali srečne, vesele in nasmejane ljudi v različnih situacijah, med njimi tudi

znane osebnosti. Glavni namen razstave pa je, da bi fotografije obiskovalcem narisale nasmeh na obraz in jih spomnile na lepe trenutke v življenju.

Razstava bo pripravljena v sodelovanju z Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije.

Kustosinja razstave: Monika Močnik

Pablo Auladell: Izgubljeni raj (razstava ilustracij), 6. 6.–8. 9. 2024

Izgubljeni raj Pabla Auladella je stripovska adaptacija istoimenske monumentalne klasike Johna Milтона (1608–1674). Filozofsko-religiozna epska pesnitev iz 17. stoletja, ki obsega enajst tisoč verzov in tematizira Luciferjev padec v pekel, svobodno voljo in izvorni greh, je eno temeljnih del iz zakladnice svetovne književnosti. Auladellova priredba je bolj dostopna »zver«, močno strnjena, njegove slike so osredotočene na dramatično zgodbo o hudičih, izdaji in skušnjavi. Veliko striparjev je prikazalo kozmična kraljestva, vendar je Auladell ustvaril nekaj posebnega, od peklenskih prostranih planjav in zvitih demonov do nebeških vrat. Njegov ekspresiven, s črnim klobukom pokrit Satan prinaša Miltonov sočen samospjev s stilom, medtem ko je vojna v nebesih čudovita mešanica topov, bojev, megle in teme ... Umetnina s svinčnikom in ogljem, osvetljena s pasteli, dodaja živahnost zgodbi, ki se lahko zdi oddaljena, a vendar poudarja bogato nenavadnost mita, ki je velik, krut in obdan s protislovji. Razstava bo obeležila 350. obletnico Miltonove smrti.

Boris Beja: Kolaps (večmedijska razstava), 12. 9.–3. 11. 2024

V sodobnem času se zdi, da je nenaravno misliti naravo. Vse bolj se nam upira in vse prevečkrat smo ob njej premočeni, izgoreli, izsušeni. Svet smo prenapolnili s smetmi in ovojinami, ki so poleg etiket postale del našega vsakdana ter muka ob vsakotedenskem odnašanju. Tako je šum informacij, ki jih redko beremo na embalažah, spregledan; to je del premisleka ob tem razstavnem projektu. Alpska pokrajina bo v prihodnje vse bolj zelena ali še bolj presušena. Ohranile se bodo vrste, ki se bodo lahko prilagodile na hitre spremembe in ekstreme, s katerimi bomo iskali rešitve v ponovni uporabi ali reciklaži. Kolaps, sestavljen iz črk besede alpsko, nas popelje na sončno stran Alp. Keramični objekti, ki se navezujejo na priljubljeno in simbolno embalažo najboljših sosedov, postajajo hkrati tudi objekt poželenja, saj prav alpsko sodi v višji cenovni razred. S tem postaja statusni simbol, ki pa s prevodom v umetniški medij govori tudi o vseh drugih ponudnikih mleka. Objekt v galerijskem prostoru bo priložnost za nadgradnjo v

različne medije. Za obiskovalca celostne postavitve pa bo zgovoren zvok glazure, ki s pokanjem ustvarja abstraktno glasbeno podlago; le-ta opozarja na alpske ledenike, ki se talijo in s pokanjem naznanjajo neke druge čase, čase kolapsa.

Primož Pugelj: Kipi (kiparska razstava), 7. 11. 2024–9. 2. 2025

Kipar Primož Pugelj se osredotoča na obliko in je navdušen z vsebino. Da bi ustvaril želeni učinek, uporablja različne materiale. Pugelj se nam predstavlja s podobami, ki se zaradi svoje monumentalnosti na prvi pogled zdijo v prvem planu, toda kmalu gledalec pride do spoznanja, da je za pravilno razumevanje teh del potreben več kot le površen prvi pogled. Umetnik je raziskoval primarne človeške funkcije, kot so dihanje, hoja in spanje. V zadnjih delih se osredotoča na človeški portret, natančneje na tip portreta, ki se nanaša na masko in objekt. Namesto plastične maske urbanega človeka najde pravi navdih v risbi na maskah, kakršna je naslikana na obrazih avtohtonega prebivalstva Nove Zelandije. S svojo risbo upodablja pojave v sodobni družbi, ki segajo od najbolj osnovnih dogodkov do tistih pokvarjenih elementov človekovega bivanja, ki postajajo bolj in bolj pogosti. Primož Pugelj se zadnja leta intenzivno ukvarja s tematiko glav, ki jih vselej predstavi tehnološko in vsebinsko inventivno. V Galeriji »S« bo razstavil sedem ali več del iz trenutne kiparske produkcije. Kipi bodo premišljeno umeščeni v specifični prostor galerije »S«, tako da ne bo izpostavljena le stena kot nosilec kipov, temveč prostor kot celota. Kipi bodo tako postali obhodni in prehodni ter bodo nagovarjali gledalca k aktivnemu doživljanju prostora in lastne telesnosti.

Razstava bo pripravljena v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

Peterokotni stolp:

Brane Širca: Silhuete (slikarska razstava) 18. 1.–5. 5. 2024

Serijske slike Silhuete je naslikana na napihljive vreče, katerih prvotni namen je zaščita blaga med transportom. Medij, napihljiva vreča, služi avtorju kot podlaga, ploskev za ustvarjanje – praktično uporabnost tovarne embalaže spreminja in ji daje novo, ustvarjalno vrednost. Ob tem pa odpira vprašanja globalnosti, globalne trgovine, prevoza blaga z enega konca sveta na drugega in preseljevanja ljudi – migracije. Vrste beguncev, neme podobe ljudi z Bližnjega vzhoda ali iz Afrike pred vrati potrošniške Evrope, ki čakajo na nove priložnosti. Serijsko Silhuete

je Širca začel slikati na umetniški rezidenci v Parizu: podobe ljudi, potrošnikov pred nakupovalnimi centri, v središčih – tam, kjer je običajno množica ljudi na manjšem prostoru. Potem se je zgodila pandemija covida-19 in ulice in nakupovalna središča so postali »mesta duhov«, prazne podobe arhitekture, stavb, cest, brez ljudi ... Z večkratnimi zaustavitvami »normalnega življenja« in novimi begunci pa se izrisujejo nove podobe, skupine ljudi, stoječih v vrstah ...

Razstava bo pripravljena v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

Kustosinja razstave: Irma Brodnjak Firbas

Ana Lazovski: Klobuki (večmedijska razstava), 16. 5.–22. 9. 2024

Ana Lazovski je s svojo drugačnostjo že leta nazaj postala prepoznavno ime na slovenskem tržišču unikatnega oblikovanja. Od začetka ustvarjalne poti so njene kreacije postale stalnica modnih izdaj časopisnih hiš in izbira urednikov za napovedi prihajajočih trendov. Od leta 2014 je razpeta med Ljubljano in Londonom, kjer se redno izobražuje pri vodilnih angleških klobučarjih. Njeni mentorji so Dillon Wallwork, Edwina Ibbotson, Bridget Bailey, Denise Innes, Carole Maher, Lina Stein in drugi. Od ustanovitve londonskega Hat Weeka je – na povabilo Georgine Abbott – postala del ekipe mlade londonske klobučarske generacije. Po profesiji je sicer oblikovalka maske, a je vedno strmela k ohranjanju tradicionalnih stilnih elementov, osveženih z novimi tehnikami ter materiali. Teater, film, televizija, fotografija, specifika maske so ji dali odlično podlago za kreiranje široke palete pokrival z razumevanjem do uporabe in funkcionalnosti v medijih, na karakterjih ali v vsakodnevnem življenju. Kot pika na i ali kot vodilni kos oprave se skozi prefinjene materiale – od mehke volnene in svilene pletenine, organdija in damasta, transparentnih folij in tkanih mrež – v popolni podobi izrazijo šele na glavi, kjer ustvarjajo novo podobo z drugačno, prefinjeno noto.

Kustos razstave: Tomi Vugrinec

Nadja Stamenović in Things I Miss: Ruby Red (intermedijska razstava), 26. 9.–24. 11. 2024

Ruby Red je intermedijski in interdisciplinarni narativ, ki poveže senzibiliteto čutne in fizične strukture telesa v zgodbo, v pripoved (storytelling), ki svojo esencialno moč črpa iz čuječnosti,

senzoričnosti in telesnosti. Izjemno subtilno, a hkrati prvinsko in surovo potuje na in v telo. Od gnezda plodnosti, kjer se razvija novo življenje, do srca, gonila pogona. Galerijski prostor je obje v membrane, ki vzpostavijo in gradijo intimen kokon. Kokon s svojo intimo, varnostjo, formo gnezda omogoča intermedijskim orodjem, da se dotaknejo obiskovalcev. Z zvokom, z gibom, s svetlobo, senco, z barvami, močjo detajlov ... Gledalec ima prostor, atmosfero in čas, da doživi, začuti, ozavešča. Da morda za trenutek stopi v stik s seboj. Da morda za trenutek potuje, se prepusti in preprosto je. Da morda začuti moč tišine v sebi, v sobivanju z zvoki, gibi, dogajanjem v kokonu. Zgodba pripoveduje tudi koncept trajnostnega, saj so membrane tkanina, ki kasneje pridobi nov smisel, novo uporabno vrednost, novo umetniško življenje. Fotografsko-slikarska umetnost, ki nastane znotraj kokona, so objekti, ki lahko kasneje krasijo druge prostore in vanje vnašajo sporočilnost, inspiracijo ali celo opomnik o pomenu esencialnega.

UNICEF-ove punčke iz cunj (dobrodelna razstava), 5. 12.–29. 12. 2024

Punčko iz cunj poznajo vse kulture sveta. Marsikomu je v otroštvu delala družbo, v Unicefovem projektu pa predstavlja otroka iz države v razvoju, ki potrebuje našo pomoč. V Peterokotnem stolpu bomo v sodelovanju z Unicefom Slovenija pripravili dobrodelno razstavo, na kateri si bodo obiskovalci lahko izbrali unikatno punčko ali fantka iz cunj. Z donacijo v višini 20 evrov, kolikor stane cepljenje enega otroka proti šestim nalezljivim boleznim v državah v razvoju, bodo prejeli čudovito punčko, rešili otroško življenje ter razveselili obdarovanko ali obdarovanca. Unicefova punčka iz cunj je ročno izdelana v Sloveniji z ljubeznijo in je najlepše darilo. S projektom Punčka iz cunj je Unicef Slovenija doslej omogočil cepljenje že skoraj 21.000 otrok v državah v razvoju.

Razstava bo pripravljena v sodelovanju s Slovensko fundacijo za UNICEF.

6.1.3 Uprizoritveni program

Programski sklop:	Uprizoritveni program
Naslov predstave:	Različni naslovi
Avtor in režiser:	Navedeno spodaj
Datum premiere:	Navedeno spodaj
Celotna vrednost prog. sklopa:	10.308,46 EUR

Pričakovana sredstva MOL:	3.891,50 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	6.416,96 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Leta 2024 bomo v uprizoritveni program umestili predstave, v katerih ima osrednjo vlogo vedno bolj prepoznavni lik Ljubljanskega gradu – grajska podgana Friderik.

V začetku leta bomo dvakrat izvedli ponovitev predstave Friderik čaka Zimo, ki bo v sodelovanju z režiserko in animatorko lutk Ireno Rajh doživela premiero decembra 2023. Aprila bomo v sklopu dogodka obnovili staro predstavo, ki je bila uprizorjena leta 2022 ter jo prilagodili novi lutkovni zakonitosti, saj smo z novo zimsko predstavo pridobili tudi novo lutko.

Konec leta 2023 je izšla nova slikanica s Friderikom, grajsko podgano v glavni vlogi. V letu 2024 bomo tako na podlagi te knjižne predloge pripravili dva dogodka z namenom predstavitve nove sl slikanice na katerih bosta lutka Friderik in pisatelj Žiga X. Gombač, pripovedovala zgodbe. Pripravili bomo novo predstavo z istoimenskim naslovom Friderik, zmaj, cesarica in legionar. Oktobra in novembra v sklopu rednih terminov načrtujemo štiri ponovitve.

Predstavo Friderik čaka Zimo bomo v decembru izvedli štirikrat v Hribarjevi dvorani, ki omogoča večjo kapaciteto. Predstava se bo vsakokrat zaključila z obiskom dedka Mraza.

Friderik čaka Zimo (lutkovno-pripovedovalska predstava za otroke, 3 +), Grajsko gledališče, sobota, 13. 1. 2024, ob 17.00 in nedelja, 18. 2. 2024, ob 10.30

Zimska predstava s Friderikom v glavni vlogi bo nastala v decembru 2023, protagonist bosta podgana Friderik in prijatelj – popotnik Žiga. Zaradi širše zasnovane tematike bo primerna za uprizoritve v vseh zimskih mesecih.

Režija: Irena Rajh, premiera: december 2023

Velikonočna predstava z grajsko podgano Friderikom (lutkovno-pripovedovalska predstava za otroke, 5 +), Hribarjeva dvorana, sobota, 30. 3. 2024, ob 10.30

V sklopu tradicionalnega dogodka Lov na pirhe se bo po končanem iskanju pirhov odvila povsem prenovljena lutkovno-pripovedovalska predstava, v kateri bomo s Friderikom in popotnikom Žigo spoznavali velikonočne praznike.

Friderik in Žiga X. Gombač (predstavitelj nove slikanice, lutkovno pripovedovalski dogodek), Grajsko gledališče, 21. in 28. 3. 2024, ob 17.00

Na dogodku nam bosta Friderik in Žiga X. Gombač predstavila novo slikanico Friderik, zmaj, cesarica in legionar, ter nam razkrila zgodbo o tem kako sta se spoznala. Tega dne bo slikanica z avtorjevim avtogramom na voljo po posebni promocijski ceni.

Friderik, grajska podgana (interaktivna gledališka predstava za otroke, 3+), Grajsko gledališče, 5. 10. in 19. 10. 2024 ob 17.00

Lutkovna predstava, nastala po prigodah, zapisanih v slikanici *Friderik, grajska podgana*, otroke popelje v skrivnostni svet Ljubljanskega gradu. Najboljši grajski vodnik, podgana Friderik, ki na gradu prebiva, že odkar ta stoji na Grajskem griču, bo predstavil zgodovino gradu in mesta, pomembne dogodke, ki so se pripetili, in pomembne osebnosti, ki so povezane z zgodovino gradu. In vse to na igriv in zabaven način namiznega lutkovnega gledališča. Predstava je nastala v sodelovanju z Ireno Rajh in Anžetom Virantom.

Zgodba: Barbara Brodnik, režija: Irena Rajh, premiera: 3. 10. 2020

Friderik, zmaj, cesarica in legionar (lutkovna predstava za otroke, 5 +), Grajsko gledališče, 9. 11., 16. 11. in 23. 11. 2024, ob 17.00

Nova lutkovna predstava bo nastala po knjižni predlogi o Friderikovi prigrudah, ki jo bo do konca leta 2023 pripravil pisatelj mladinske in otroške literature Žiga X Gombač. K sodelovanju bomo znova povabili uveljavljeno režiserko in animatorko lutk Ireno Rajh ter priznanega dramaturga in igralca Anžeta Viranta.

Zgodba: Žiga X Gombač, režija Irena Rajh, premiera: 9 november 2024

Friderik čaka Zimo in pozdrav dedka Mraza (lutkovno-pripovedovalska predstava za otroke, 3 +), Hribarjeva dvorana, 7., 8., 14. in 15. 12. 2024

Decembra bo sledila ponovitev predstave Friderik čaka Zimo, ki jo bomo zaključili z obiskom dedka Mraza.

6.1.4 Izobraževalni program

Programski sklop:	Izobraževalni program
Vsebine sklopa:	Različne (navedene spodaj)
Celotna vrednost prog. sklopa:	15.930,71 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	6.013,93 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	9.916,78 EUR

Vsebinska utemeljitev:

V stalni skrbi za ohranjanje nepremične in premične kulturne dediščine pripravljamo kulturno-umetniške vsebine, ki jih predstavljamo na način, ki je blizu širši javnosti. Izobraževalni program bo tudi leta 2024 temeljil na slovenskem pripovednem izročilu ter likovni umetnosti.

Letošnja novost bo cikel dogodkov Uporniki skozi čas, s katerim bomo obeležili 50 let, odkar je bila ob 500. obletnici kmečkih uporov na Slovenskem na Grajskem griču postavljena pet metrov visoka bronasta skulptura upornikov s kmečkim orodjem, delo kiparja Stojana Batiča. Da bi spodbudili zanimanje za to tematiko med mladostniki, smo ponudbo pedagoških programov Ljubljanskega gradu obogatili z novim doživljajskim vodstvom Le vkup, le vkup uboga gmajna!, ki je na voljo od januarja 2024 dalje.

Počitniški programi temeljijo na zanimivem in zabavnem načinu približevanja kulturne dediščine Ljubljanskega gradu. Prek pustolovščin, ki jih bo v zimskem času pripravila čarodejka, ter izzivi, ki jih bo med jesenskimi počitnicami pripravil Friderik, bomo poskrbeli za nepozabna doživetja. V času poletnih likovnih počitnic bomo spoznali mango – japonski strip, na doživljajskih poletnih počitnicah pa bomo pomagali pozdraviti bolnega cesarja.

Za odrasle bomo organizirali različne rokodelske delavnice. Že osmo leto zapored bomo na program umestili tečaj kaligrafije, kjer lahko tečajniki izbirajo med različnimi srednjeveškimi pisavami. Velikonočna delavnica pirhov z Metko Starešinič bo na voljo za vse, ki si želijo za velikonočne praznike narediti belokranjske drsanke. Ob koncu leta bomo spet priredili delavnico adventnih venčkov.

Za mladostnike bomo tudi leta 2024 organizirali likovno izobraževanje z naslovom Grajski striparji. Tokrat bomo risali mango – japonski strip, ki je v zadnjih letih postal zelo priljubljen tudi pri nas. Nadaljevali bomo s tradicijo pripovedništva, in sicer s pravljničnim doživetjem Noč pravljic na gradu, kjer bodo otroci prespali na Ljubljanskem gradu, še pred tem pa se bodo s svetilkami odpravili na raziskovanje gradu ter med potjo našli grajske prebivalce, ki ob večernih urah pripovedujejo ljudske pravljice. V sklop doživljajskih programov sodi Šola zmajeslovja, ki je postala primer dobre prakse. Program bomo izvedli že osmo leto zapored, otroci pa se bodo tudi tokrat skupaj s pustolovko in profesorjem zmajeslovja podali na nepozabno raziskovanje zmajev ter z njimi povezanimi zgodbami in legendami ter preteklosti Ljubljanskega gradu.

S programom za Prešernov dan in Ta veseli dan kulture ter s sodelovanjem na Festivalu Bobri si prizadevamo, da bi bile vsebine, ki jih ponuja Javni zavod Ljubljanski grad, dostopne širši javnosti in socialno šibkejšim skupinam.

Vsebine v sklopu izobraževalnega programa – z izjemo tistih, pri katerih je navedeno drugače – bodo pripravili in izvedli strokovni sodelavci Ljubljanskega gradu.

Počitniški programi:

S počitniškimi programi bi najmlajšim radi omogočili dejavno preživljanje prostega časa v naravi in jim s pomočjo raziskovanja in spodbujanja ustvarjalnosti ter ob igri približali premično in nepremično kulturno dediščino Ljubljanskega gradu. Še naprej bomo širili znanje o zgodovini in ljubljanskem zmaju, ki je simbol Ljubljane, ter z njim povezano kulturno dediščino. V povezavi s to tematiko bomo zasnovali likovne poletne počitnice, na katerih bomo tokrat spoznali japonski strip – manga. V še bolj skrivnostni svet se bomo podali v drugem terminu poletnih počitnic, saj se bomo posvetili alkimiji ter na interaktiven način spoznavali Ljubljanski grad in njegovo zgodovino.

Termini počitniških programov:

- **Zimske počitniške coprnije**, 6 +, 19.–23. 2. 2024, od 10.30 do 13.30;
- **Poletno počitniško varstvo**, 6 +, od 7.30 do 16.30:
  - 1. termin: **Zmaj v mangi: japonski strip**, 1.–5. 7. 2024;
  - 2. termin: **Čudežno zdravilo za cesarja**, 22.–26. 7. 2024;

- 3. termin: **Zmaj v mangi: japonski strip**, 29. 7.–2. 8. 2024;
- **Friderikove jesenske počitniške preizkušnje**, 6 +, 28.–30. 10. 2024, od 10.30 do 13.30.

Doživljajski programi:

Šola zmajeslovja (pustolovska dogodivščina s profesorjem zmajeslovja, pustolovko in čarodejko, 5 +)

Ker je zmaj prek različnih zgodb in legend neločljivo povezan z Grajskim gričem in Ljubljanskim gradom ter tudi z Ljubljano, bomo na treh pustolovskih dogodivščinah za najmlajše skupaj s profesorjem zmajeslovja in pustolovko spoznavali številne zanimivosti o zmajih (predstavitev življenja in značilnosti različnih zmajev, med katerimi bomo izpostavili predvsem ljubljanskega) ter z njimi povezane zgodbe in legende. Program je nadgrajen s karakterjem vrhovne čarovnice in čarodejke, slednja predstavlja mlajšo sestro profesorja zmajeslovja in poskrbi za nemalo zapletov in izzivov, ki jih morajo otroci rešiti na zmajskih pustolovščinah.

Termini:

- nedelja, 15. 9. 2024, ob 10.30: **Planet zmajev;**
- nedelja, 13. 10. 2024, ob 10.30: **Prerokba o pogubi zmajev;**
- nedelja, 10. 11. 2024, ob 10.30: **Vrhovna čarovnica.**

Noč pravljic na gradu (interaktivno pripovedovanje pravljic, 7 +), sobota, 9. 3. 2024

Dogodek bo ponudil edinstveno izkustvo poslušanja pravljic, ko se na gradu ugasnejo vse luči in se ta pokaže v vsej svoji čarobnosti. Izvedli bomo srečanje pripovedovanja pravljic s kostumiranimi animatorji ter skupaj z otroki preživeli noči za grajskimi zidovi.

Uporniki skozi čas (cikel uporniških zgodb ob obletnici postavitve spomenika kmečkih uporov)

S cikloma dogodkov na temo upornikov bomo obeležili 50-letnico, kar je bila na Grajskem griču ob 500. obletnici kmečkih uporov na Slovenskem postavljena skulptura kmečkih upornikov, delo kiparja Stojana Batiča.

Spomladanski cikel:

- **O znanih upornikih skozi čas** (humoren pogovorni večer), Hribarjeva dvorana, torek, 30. 1. 2024, ob 17.30

V sodelovanju z Boštjanom Gorencem – Pižamo, Anžetom Tomićem ter Juretom Godlerjem bomo pripravili humorni pogovorni večer na temo znanih upornikov skozi čas.

- **Zgodbe med vrsticami** (pripovedovalski večer za odrasle), Grajsko gledališče, torek, 27. 2. 2024, ob 17.30

Ljudske zgodbe so poučne, grozljive, zabavne in nagajive. Včasih pa tudi uporniške. Saj velikokrat pripovedujejo o uporah malega človeka do avtoritet, otrok do odraslih, zaljubljenec do neodobravanja družbe itn. A velikokrat se upor skriva med vrsticami, skrbno zavito v humor, spletke ter ukane. Pripovedovalka bo pripovedovala zgodbe iz zakladnice slovenskega slovstva, ki o uporah pripovedujejo med vrsticami.

Zgodbe pripoveduje Janja Sivec.

- **Le vkup, le vkup uboga gmajna!** (doživljajski vodeni ogled), torek, 19. 3. 2024, ob 17.00

Na doživljajskem vodenem ogledu obiskovalci skupaj z grajskim vodnikom odpotujejo v čas kmečkih uporov, natančneje v leto 1515, ko je potekal največji in najbolj organiziran upor na slovenskih tleh, kjer se srečajo s kostumiranimi liki, ki jim iz prve roke zaupajo, kakšen je bil njihov vsakdan, kaj je bil povod za upor, kakšen odnos je imela do njih cerkvena in posvetna oblast do upornih kmetov, hkrati pa so postavljeni pred prav posebno nalogo, ki jo morajo razrešiti do konca vodenega ogleda. Doživljajski vodeni ogled, ki bo v izbranem terminu na voljo širši javnosti, smo vključili tudi v ponudbo pedagoških programov na Ljubljanskem gradu.

Jesenski cikel:

- **Zgodbe uporniških duhov** (pripovedovalski večer za odrasle), Grajsko gledališče, torek, 17. 9. 2024, ob 17.30

Uporniški duh, ki tli v ljudeh, vsake toliko vzplamti. Zgodbe, ki se ob tem napišejo, so neverjetne, napete in polne preobratov. Za te izjemne pripovedi je značilna neverjetna, napeta in nepredvidljiva človeška narava, ki pritegne našo pozornost in nas potopi v lastno uporniško potovanje in spodbuja, da sprejmemo svoje edinstvene in uporniške duhove.

Zgodbe pripoveduje Katja Preša.

- **Coprnice so me nosile** (pripovedovalski večer za odrasle), Grajsko gledališče, torek, 15. 10. 2024, ob 17.30

V slovenskem prostoru je bila – in ponekod še vedno je – močno prisotna vera v coprnice, njihovo moč in vlogo v družbi. Janja Sivec, izkušena interpretatorka kulturne dediščine, bo prek interpretacije etnoloških vsebin s pripovedovalskimi vložki iz svetovne in slovenske zakladnice ljudskega slovstva obiskovalcem zaupala, kaj vse so coprnice lahko zakuhale, kje so se zbirale in kako si se jih lahko ubranil.

Zgodbe pripoveduje Janja Sivec.

- **Izza grajskih rešetk** (doživljajski vodeni ogled o zgodovini kaznovanja na Ljubljanskem gradu), torek, 5. 11. 2024, ob 17.00

Na doživljajskem vodenem ogledu bomo potovali skozi čas v grajsko preteklost in spoznali zapornike iz različnih zgodovinskih obdobj. Igralci v kostumih bodo uprizorili temno, fascinantno doživetje zgodovine gradu skozi oči grajskih zapornikov. Kratki igrani prizori predstavijo vse tegobe tistih, ki so kazeni nekoč prestajali na Ljubljanskem gradu, s tem pa tudi raznolikost in razvoj kaznovanja od srednjega veka naprej.

Likovne in rokodelske delavnice:

Grajski striparji (tečaj risanja mange: japonski strip v štirih delih, 12+), Zmajev brlog, sobota, 20. 1., 27. 1., 3. 2. in 10. 2. 2024, od 9.30 do 15.30

Manga je japonska zvrst stripa, ki se v zadnjem času uveljavlja tudi pri nas, in tako postaja vse bolj priljubljena in prepoznavna. Po tovrstni stripovski kulturi nas bo vodila Anna Sangawa Hmeljak, ki zaključuje študij ilustracije na ALUO in se že dlje časa ukvarja s stripi. Mango nam bo predstavila na intuitiven način, saj del njenih korenin sega na Japonsko.

Mentorica: Anna Sangawa Hmeljak

Delavnica pirhov (izdelovanje belokranjskih drsank), Zmajev brlog, sobota, 23. 3. 2024, od 10.00 do 13.00

Z delavnicami izdelovanja tradicionalnih pirhov skušamo prenašati rokodelsko zanje na nove rodove. Tovrstne umetnine so tudi lep spominek, po katerem je zadnje čase vse več povpraševanja. V Beli krajini poznajo dve tehniki poslikave jajc – pisanice in drsanke. Slednjo nam bo predstavila Metka Starešina, ki se že vrsto let ukvarja s tehniko, katere se je priučila že v otroštvu.

Mentorica: Metka Starešina

Tečaj kaligrafije (tečaj lepopisja v štirih delih), Zmajev brlog, torek, 12. 11., 19. 11., 26. 11. in 3. 12. 2024, od 17.00 do 20.00

V sodelovanju z Mirom Knezom, izkušenim grajskim pisarjem, bomo v letu 2024 za vse ljubitelje lepopisja organizirali tečaj kaligrafije; udeleženci se bodo lahko poučili o osnovnih elementih, iz katerih so sestavljene vse črke v določeni tipografiji, o tem, kako pisati male in velike črke ter številke in ločila, na koncu tečaja pa bodo z usvojenim znanjem oblikovali kaligrafski izdelek.

Mentor: Miro Knez

Delavnica adventnih venčkov (praznična delavnica), Zmajev brlog, četrtek, 28. 11. 2024, od 17.00 do 19.00

V predprazničnem času bomo organizirali delavnico adventnih venčkov, na kateri bo vsak udeleženec ustvaril svoj unikaten adventni venček. S to delavnico ohranjamo slovensko ljudsko izročilo, saj se je adventni venček kot okras in liturgični simbol v Sloveniji uveljavil v 80. letih 20. stoletja, prevzeli pa smo ga od germanskih narodov. Po izročilu naj bi prvi venček v prvi polovici 19. stoletja naredil evangeličanski duhovnik v Nemčiji za otroke v sirotišnici, da bi med njih prinesel veselje in upanje.

Prešernov dan, 8. 2. 2024, in **Ta veseli dan kulture**, 3. 12. 2024

Oba slovenska kulturna praznika in dneva odprtih vrat slovenskih kulturnih ustanov bomo zaznamovali s ponudbo brezplačnih vsebin in z brezplačnimi vodenimi ogledi.

Pedagoški programi:

V ponudbi za šolsko leto 2024/2025 je na voljo 22 različnih programov, ki smo jih razvrstili glede na starostne skupine in se navezujejo na vsebine, povezane z gradom, življenjem, običaji in poklici, značilnimi zanj, pa tudi na stalne razstave Ljubljanskega gradu.

V ponudbo smo za učence tretje triade in srednješolce vključili nov doživljajski vodeni ogled *Le vkup, le vkup uboga gmajna!*, na katerem bodo s pomočjo vodnika in kostumiranih likov spoznavali življenje kmetov v srednjem veku, iskali razloge, zakaj so potekali boji za staro pravdo, kakšne kazni so doletele upornike ter številne druge zanimivosti.

Da bi grajske vsebine približali strokovni javnosti, bomo v juniju 2024 prvič pripravili *Grajsko čajanko za vzgojitelje in učitelje*, v sklopu katere jim bomo podrobneje predstavili aktualne pedagoške programe Ljubljanskega gradu za različne starostne skupine. Na *Kulturnem bazarju* bomo znova predstavili kulturno-umetnostni program in vsebine, ki jih ponuja Javni zavod Ljubljanski grad.

Ker želimo svoje programe približati tudi vsem zainteresiranim, ki nas ne morejo obiskati, bomo v sklopu projekta *Grad na obisku* ponudili možnost gostovanja nove lutkovne predstave *Friderik, zmaj, cesarica in legionar* ter ustvarjalne delavnice *Viteška šola*, na kateri otroci skupaj z grajskim animatorjem, preoblečenim v viteza, spoznavajo Ljubljanski grad in viteško življenje, izdelajo lesen meč ter se na koncu preizkusijo v njegovem vihtenju.

Programi, namenjeni vrtčevskim in mlajšim osnovnošolskim skupinam, otroke ob raziskovanju in ustvarjanju seznanjajo s tem, kako pomembno je ohranjanje snovne in nesnovne kulturne dediščine, in jih k temu spodbujajo. Programi, namenjeni starejšim osnovnošolcem in srednješolcem, so strokovno nekoliko bolj poglobljeni, vanje pa umeščamo različne didaktične pripomočke, da bi bili za določeno starostno skupino vseeno privlačni. Pokazalo se je, da zgodovino in kulturno dediščino lahko zelo uspešno predstavimo z vključitvijo doživetih pripovedi kostumiranih likov iz različnih zgodovinskih obdobj, ki jih umestimo v posamezne programe, kar dokazujejo pozitivni odzivi na programa Časovni stroj in Izza grajskih rešetak.

Kulturni bazar (marec 2024)

Na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu bomo predstavili ponudbo zavoda s področja kulturno-umetnostne vzgoje.

Grajska čajanka za vzgojitelje in učitelje (predstavitev pedagoških programov in grajskih vsebin), Zmajev brlog in Ljubljanski grad, četrtek, 27. 6. 2024, od 9.00 do 13.00

Za učinkovitejše oblikovanje in načrtovanje učnih vsebin bomo vzgojiteljem in učiteljem predstavili pedagoške programe ter jih popeljali skozi Lutkovni muzej, razstavo Slovenska zgodovina, razstavo Grajsko orožje in Virtualni grad, kjer bodo celostno spoznali zgodovino Ljubljanskega gradu. Ob prigrizku in druženju bomo skupaj poiskali najprimernejše vsebine, ki jih na Ljubljanskem gradu lahko obišejo s skupino iz vrta, osnovno- ali srednješolskim razredom.

6.1.5 Tradicionalni dogodki

Programski sklop:	Tradicionalni dogodki
Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost prog. sklopa:	44.416,24 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	16.767,36 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	27.648,88 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Tradicionalni dogodki so namenjeni širšemu krogu obiskovalcev. Večinoma temeljijo na običajih in zgodbah, ki so neposredno ali pa tesno povezani z Ljubljanskim gradom, Slovenijo in Ljubljano. Potekali bodo predvsem na prostem. Stare običaje bomo obujali z lovom na pirhe, jurjevanjem in grajskimi piskači, ki se bodo ob poletnih sobotah oglašali z Razglednega stolpa. Nadaljevali bomo zgodbo grajske trte, s katero bomo krepili skupnost prijateljev grajske trte. V program so umeščeni tudi tradicionalni Grajski dnevi – v letu 2024 predvideni že trinajstič po vrsti –, ki so največja in najodmevnejša prireditev v tem programskem sklopu. V decembru bomo na Ljubljanskem gradu pričarali prijetno praznično vzdušje.

Lov na pirhe, iskanje pirhov in lutkovno-pripovedovalska predstava s Friderikom (Grajski park in Hribarjeva dvorana), 30. 3. 2024

Šega iskanja pirhov je danes razširjena po vsej Evropi, pri nas pa so nekdam na Gorenjskem otrokom skrivali pirhe na vrtu pod grmovjem in v hlevu. V Ljubljani so poleg pirhov otroci dobili tudi darila in knjige, ki so jih starši skrili po kotih sob v stanovanju, v nekaterih meščanskih družinah pa so otroci dobili darila kar v košarici, ki je bila postavljena na mizi. Da bi ohranili stare šege, bomo tradicionalno pripravili lov na velikonočne pirhe, ki jih bo okoli Ljubljanskega gradu in njegovi okolici skrtil Friderik. Vse najdene pirhe mu bomo odnesli v Hribarjevo dvorano, kjer nam bo skupaj s popotnikom Žigo uprizoril lutkovno-pripovedovalsko predstavo.

Jurjevanje: sveta maša, (Grajsko dvorišče), 23. 4. 2024

V sodelovanju z Župnijskim uradom sv. Jakoba na god svetega Jurija, zavetnika Ljubljane, na Grajskem dvorišču tradicionalno pripravimo sveto mašo in tako ohranjamo tradicijo iz preteklosti, ko so meščani ob tej priložnosti množično romali na Ljubljanski grad.

Zgodba grajske trte:

- 23. 4. 2024: **Dan odprtih vrat Grajskega vinograda** (ob obletnici zasaditve);
- september 2024: **Trgatev v Grajskem vinogradu**;
- 14. 11. 2024: **Grajsko martinovanje**.

Leta 2024 bomo nadaljevali s prireditvami, s katerimi bomo v povezavi s potomko najstarejše trte z mariborskega Lenta, ki raste na Ljubljanskem gradu, in Grajskim vinogradom na južnem pobočju Grajskega griča še naprej razvijali tako imenovano zgodbo grajske trte. Krepili bomo skupnost prijateljev grajske trte, ki jih bomo nagovarjali k sklenitvi pokroviteljstva nad posameznimi trtami v Grajskem vinogradu.

13. grajski dnevi (Grajsko dvorišče in Grajski park), 18. in 19. 5. 2024 (nadomestni termin v primeru dežja: 7. in 8. 9. 2024)

Na prvi dan Grajskih dni se bodo obiskovalci lahko udeležili brezplačnih delavnic in vodenih ogledov. Srednjeveško dogajanje bomo ustvarili že v soboto na Grajskem dvorišču. V nedeljo bo v Grajskem parku tradicionalno postavljen srednjeveški tabor. Obiskovalci se bodo seznanili s številnimi srednjeveškimi rokodelskimi dejavnostmi ter si ogledali viteške dvoboje, viteški turnir, številne animacijske viteške nastope. Na ta dan, 19. 5. 2024, pa pripravljamo tudi dan odprtih vrat, zato si bo takrat mogoče brezplačno ogledati vse grajske vsebine.

Grajski piskači (Razgledni stolp), vsako soboto od 1. 6. do 28. 9. 2024

Med junijem in septembrom se bodo vsako soboto ob lepem vremenu ob 11.30 z Razglednega stolpa oglasili grajski piskači in obujali navado, ko so v novem veku mestni piskači iz nekdanjega Stolpa piskačev vsak dan ob 11. uri zatrobili na tri pozavne in en kornet ter meščanom tako naznanili, da se bliža poldne, to je ura kosila.

Praznični december (Ljubljanski grad), december 2024

V soju praznične osvetlitve in v neposredni bližini lesenih jaslic v naravni velikosti bo decembra na dvorišču Ljubljanskega gradu grajski praznični sejem z izbrano ponudbo prazničnih jedi, toplih napitkov, na voljo pa bodo tudi praznični izdelki iz Grajske trgovine Friderik. Prav tako

bomo decembra v skupnem paketu ponudili kar nekaj prireditev, ki so sicer predvidene v tem mesecu in ki bodo pričarale praznično vzdušje.

Božična sveta maša (Grajska kapela sv. Jurija), 24. 12. 2024

Na božični večer bo v Grajski kapeli sv. Jurija božična sveta maša, ki jo bo vodil msgr. Franci Trstenjak, popestrile pa jo bodo božične pesmi enega izmed slovenskih zborov.

6.1.6 Film

Programski sklop:	Film
Naslov:	Film pod zvezdami, letni kino na Ljubljanskem gradu
Izvajalec:	Koprodukcija z JZ Kinodvor
Celotna vrednost prog. sklopa:	62.000,00 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	23.405,33 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	38.594,67 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Film pod zvezdami (Grajsko dvorišče), 11. 7.–3. 8. 2024

Film pod zvezdami je na Ljubljanskem gradu prvič potekal leta 2005 v sodelovanju s Slovensko kinoteko in Festivalom Ljubljana, sedaj pa projekt pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana izvajamo v sodelovanju s Kinodvorom. Projekt že nekaj let zaseda vidnejše mesto med poletno kulturno ponudbo v prestolnici, hkrati pa se opazno povečuje število tujih obiskovalcev, tudi na račun predstavitve aktualne filmske produkcije. Število izvedenih projekcij in s tem povezan obisk sta odvisna predvsem od vremena, saj so projekcije na prostem, na Grajskem dvorišču.

Med projekcijami, ki so bile doslej vključene v program, so prevladovali največji filmski dosežki preteklih let – dobitniki oskarjev, zlatih globusov, baft, nagrajenci festivalov Sundance in Liffe, filmi slovenske produkcije in filmi, ki so bili v pretekli sezoni v dvorani Kinodvora najbolj obiskani. Tako bo tudi leta 2024. Z leti so distributerji prepoznali pomembnost projekta in filme uvrščajo na program tudi zunaj kinematografske sezone. Ker Film pod zvezdami obišče precej tujih obiskovalcev, so vsi slovenski filmi opremljeni z angleškimi podnapisi, vsi filmi v

drugih jezikih pa s slovenskimi in angleškimi podnapisi. Da bi čim manj gledalcev na Grajski grič prišlo z avtomobili, jim bomo ponudili nakup vstopnic v kombinaciji s povratno vozovnico za tirno vzpenjačo in jih tudi drugače spodbujali k trajnostnim oblikam prihoda na prireditve.

6.1.7 Muzejsko-razstavni program

Programski sklop:	Muzejsko-razstavni program
Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Avtor razstave:	Različni
Celotna vrednost prog. sklopa:	452.920,00 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	170.979,68 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	281.940,32 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Muzejsko-razstavni program Ljubljanskega gradu zajema različna področja, hkrati pa pomeni zaokroženo celoto, kar obiskovalcem omogoča boljše razumevanje zgodovinskega razvoja Ljubljanskega gradu ter njegove ožje in širše okolice. Stalna razstava Slovenska zgodovina pregledno in jedrnato prikaže zgodovinski razvoj prostora med Alpami in Jadranom, Virtualni grad se bo tudi po vsebinski in tehnični prenovi, ki se bo zaključila spomladi leta 2024, osredotočal na zgodovino in razvoj Ljubljanskega gradu. Stalna postavitev Kaznilnica obravnava obdobje, ko so Ljubljanski grad preuredili v zapor, stalna postavitev iLjubljana Grajski grič umešča v kontekst mesta pod njim, stalna razstava Grajsko orožje pa poudarja temeljno, to je utrdbeno, vlogo Ljubljanskega gradu. Vse to z razgledom na Ljubljano in njeno širšo okolico dopolnjuje Razgledni stolp, ki ostaja najbolj obiskana točka na Ljubljanskem gradu. Stalna postavitev Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu se po tematiki nekoliko razlikuje od drugih stalnih postavitev, saj celostno prikazuje stoletno dediščino in zgodovino lutkarstva na Slovenskem.

Vse vsebine muzejsko-razstavnega programa so v celoti ali deloma vključene v raznovrstne pedagoške programe in vodene ogleda, ki so namenjeni vsem starostnim skupinam (opisano v sklopu Izobraževalnega programa). V sklopu rednega doživljajskega vodene ogleda Časovni stroj imajo obiskovalci vse leto možnost interaktivno spoznavati zgodovino Ljubljanskega

gradu, po predhodni najavi pa je obiskovalcem Ljubljanskega gradu na voljo tudi Kulinarični časovni stroj, na katerem ti niso zgolj v vlogi poslušalcev, temveč na vsaki časovni postaji lahko okušajo izbrane jedi posameznega obdobja, ki jih na sodoben način skrbno pripravljajo vrhunski kuharski mojstri na Ljubljanskem gradu. Široko dostopnost zagotavlja tudi sistem avdiovodenja v slovenščini in trinajstih tujih jezikih, ki je obiskovalcem na voljo prek klasičnih avdiovodnikov in mobilne aplikacije Nexto. Posebna dopolnitev tega sklopa so: Grajski pobeg (Escape Castle), napeta pustolovska igra, v kateri obiskovalci v skupinah največ štirih oseb na petih zabavnih preizkušnjah spoznavajo mestno in grajsko zgodovino ter posebnosti in legende, povezane z njima; Modrosti grajske trte in vina, mobilna aplikacija, ki uporabnike popelje po Grajskem griču vse do Grajskega vinograda in jim predstavi zgodovinske zanimivosti s poudarkom na zgodbi vinske trte z Ljubljanskega gradu; Friderik in lov na zaporniško številko – igriv družinski izlet v zeleni oazi nad mestom, ki ponuja priložnost za raziskovanje Ljubljanskega gradu in Grajskega griča skozi Friderikove naloge in izzive.

Stalne postavitve:

Razstava Slovenska zgodovina

Razstava *Slovenska zgodovina* zajema tematsko in geografsko široko območje zgodovine na ozemlju današnje Slovenije in ima pomembno vlogo, saj obiskovalce usmerja še v druge slovenske muzejske ustanove, katerih muzealije dopolnjujejo razstavo. Gre za temeljit pregled slovenske zgodovine, kulture in etnologije, hkrati pa razstava krepi nacionalno zavest pri domačih obiskovalcih in prepoznavnost Slovenije pri tujih. Vsebina, zanimivo predstavljena z multimedijami, je obiskovalcem na voljo v šestih jezikih ter je prilagojena gibalno in senzorno oviranim.

Virtualni grad

Konec leta 2023 bomo začeli vsebinsko in tehnično posodabljati obstoječi film v Virtualnem gradu, spomladi 2024 pa bodo dela zaključena. S posodobitvijo, tudi s pomočjo stereoskopskega (3D) načina predvajanja ter dodatnih efektov, želimo celostno izkušnjo obiskovalcev spraviti na višjo raven v smislu potopnosti (t. i. immersivness). Dolžina novega filma bo enaka kot doslej (12 minut), kar nam bo še naprej omogočalo uspešno obvladovanje povečanega obiska, predvsem v visoki turistični sezoni. Novost pa bo tudi krajša različica (približno 5 min), ki bo vsebinsko prilagojena za mlajše občinstvo; to bomo vključili v številne pedagoške programe za predšolske otroke ter za učence prve in druge triade.

Kaznilnica na Ljubljanskem gradu

Kaznilnica se osredotoča na časovno obdobje 19. in začetek 20. stoletja, ko so Ljubljanski grad preuredili za potrebe delovanja kaznilnice. Razstava je na ogled v prenovljenih prostorih kaznilniških samic pod dvorano Palacij. Postavitev temelji na prepletu predstavljene stavbne dediščine samic in vsebin, ki pojasnjujejo vlogo celotnega gradu v tem obdobju; sledi konceptu celovite predstavitve zgodovine Ljubljanskega gradu kot neločljivega člena v urbanem razvoju Ljubljane, ki je v stoletjih spreminjal svojo podobo in namembnost. Razstava je zelo privlačna tudi zaradi izvirnega stavbnega pohištva, kronološke predstavitve faz v delovanju kaznilnice in navidezne resničnosti – holograma, ki ga spremlja generirani zvok.

iLjubljana

iLjubljana je stalna postavitev na Razglednem stolpu, ki obiskovalce vabi k raziskovanju mesta skozi 4500 let poselitve. Izjemna strateška lega z dobrimi komunikacijskimi možnostmi je omogočala nepretrgano poselitev ožjega mestnega središča, posamezni zgodovinski dogodki pa so mesto dodobra preoblikovali. Razstava z vizurami in s pogledom na mesto prikazuje glavne poselitvene preseke v razvoju Ljubljane, posebno pozornost pa namenja prostorskim danostim in urbanizmu ter obiskovalce usmerja na posamezne lokacije v prestolnici. Hkrati dopolnjuje manjkajoči člen stalnih razstav na Ljubljanskem gradu z umestitvijo Grajskega griča v kontekst mesta pod njim.

Grajsko orožje

Stalna razstava poudarja temeljno, to je utrdbeno vlogo Ljubljanskega gradu, saj je srednjeveški grad, zgrajen na strateško izpostavljeni vzpetini nad Ljubljano, dolga stoletja varoval mesto in pokrajino pod seboj. Za njegovim obzidjem je domovala tudi velika orožarna, v kateri so hranili raznovrstno bojno opremo, topništvo, strelivo in druge potrebščine za obrambo dežele. Od te vojaške opreme so se ohranili le skromni ostanki. Na razstavi v Erazmovem stolpu so na ogled verodostojno rekonstruirani primerki orožja, ki so ga na Slovenskem uporabljali ob koncu srednjega veka.

Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu

Stalna razstava Lutkovnega muzeja s podnaslovom *Podobe slovenske lutkovne umetnosti, 1910–1990* celostno prikazuje stoletno dediščino slovenskega lutkarstva. Postavljena je v dveh sklopih. Prvi je namenjen začetkom lutkovne umetnosti na naših tleh in njenemu razvoju do

leta 1968, ko je umrl Jože Pengov, prvi ravnatelj Mestnega lutkovnega gledališča Ljubljana, v drugem pa sta prikazana razvoj in modernizacija slovenskega lutkarstva, pri katerih so sodelovali tudi sodobni literarni in likovni ustvarjalci. Stalno postavitve vsebinsko dopolnjujejo eksponati iz sodobnih lutkovnih predstav in *Lutkovna pot*, ki povezuje Lutkovno gledališče Ljubljana in Ljubljanski grad. Razstava je zasnovana interaktivno. Poleg multimedijskih vsebin so obiskovalcem na voljo lutkovni odri, kjer se lahko preizkusijo v oživljanju marionet ter ročnih in senčnih lutk. Razstava je dostopna tudi gibalno oviranim.

6.1.8 Kulturno-umetniški program Hostla Celica

Programski sklop:	Kulturno-umetniški program Hostla Celica
Naslov:	Različni (navedeni spodaj)
Celotna vrednost prog. sklopa:	76.798,78 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	76.798,78 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Kulturno-umetniški program v Hostlu Celica dopolnjuje njegovo osnovno dejavnost, saj hostel tako pridobiva dodano vrednost, njegovi obiskovalci in uporabniki pa bodo s kulturnimi vsebinami, ki jih bodo imeli možnost sooblikovati tudi sami, dobili odprt in vsem dostopen prostor, kjer se bodo izmenjevale različne umetniške prakse in izkušnje iz lokalnega in mednarodnega prostora.

Z izvedbo prireditev manjšega formata (koncerti, razstave, izobraževalne in družabne vsebine) bomo nagovarjali domače in tuje občinstvo mlajše in srednje generacije, ki mu je blizu urbana subkultura, in ljubitelje alternativne kulturne produkcije. Vodilo oziroma eden glavnih ciljev pri sestavi in izvedbi programa bo dolgoročno programsko povezovanje z zainteresiranimi vladnimi in nevladnimi institucijami, festivali in posamezniki, ki bodo priložnost za svoje udejstvovanje videli v sodelovanju. Zato je program odprt, saj si želimo, da bi taka zasnova omogočala sprotno dodajanje in prilagajanje vsebin glede na aktualno dogajanje in na potrebe uporabnikov.

6.1.8.1 Glasbeni program

Glasbeni cikel Sozvočja sveta (vsak torek skozi vse leto 2024)

V letu 2024 bomo nadaljevali torkove glasbene večere iz cikla Sozvočja sveta, ki jih pripravljamo v sodelovanju s KUD Sestava in ki jih odlikuje zvesto občinstvo. Na sporedu bodo vsak torek ob 20. uri v Slovenski restavraciji, poleti tudi na letnem vrtu. Žanrsko bodo v cikel vključeni izvajalci slovenske ljudske glasbe z nastopi avtorske glasbe in improvizacije, izvajalci glasbe Orienta in balkanske ljudske glasbe, izvajalci glasb sveta in uglasbene poezije, trubadurskih projektov in drugih zvrsti avtorske glasbe. Torkovi glasbeni večeri se bodo sklenili z jam sessionom.

Celica špila (vsak četrtek od 27. 6. 2024 do 5. 9. 2024)

Leta 2023 smo uspešno izvedli drugo edicijo cikla koncertov Celica špila. Cikel koncertov je v svoji drugi izdaji vključeval še več odmevnejših domačih (Haiku Garden, Koala Voice ...) kot tudi mednarodnih imen (Foncedalle, Nemeček, Takeshi's Cashew ...), naleteli pa smo na pozitiven odziv domače publike, saj so bili vsi koncerti dobro obiskani. V letu 2024 nameravamo nekoliko podaljšati trajanje glasbenega cikla v konec junija in na začetek septembra, na seznam nastopajočih pa želimo dodati še več manjših, a žanrsko pomembnih tujih izvajalcev. Pri izvedbi programa si želimo nadaljnjega sodelovanja z ostalimi domačimi organizatorji, predvsem s Špil ligo in Radiom Študent, saj bi radi dali priložnost tudi mlajšim, še neuveljavljenim zasedbam, hostel Celica pa bi z vključevanjem tujih zasedb v poletnih mesecih vpisali na mednarodni zemljevid koncertnih prizorišč.

Okvirni izbor izvajalcev v sklopu cikla Celica špila za leto 2024:

Jacuzzy Krall – *alter*, **Ni** – *mathcore/jazz/alternative*, **Nemanja** – *psych funk*, **John Moods** – *indie pop*, **Majkun** – *rap/hip hop*, **Suzi Soprano** – *indie/alter/noise rock*, **Mother Vulture** – *stoner rock*, **Borben Dallas and His Filipino Cupids** – *garage rock*, **Timekeeper** – *funk*, **Ambra** – *alternative/progressive rock*, **Hoba** – *psych/stoner*.

6.1.8.2 Razstavni program

Galerija Srečišče

V Galeriji Srečišče bomo leta 2024 predvidoma pripravili do 10 razstav (od do tega sedem v sodelovanju s KUD Sestava, ki bo nadaljeval cikel razstav slikark Umetnice v Celici). Vodilo pri pripravi razstavnega programa v Hostlu Celica je, da se javnosti predstavijo še neuveljavljeni umetniki, ki so sodelovali na različnih rezidencah v tujini, ter umetniki, ki se pri

ustvarjanju naslanjajo na tematiko popotništva. Z razstavami, ki jih bo v samostojni organizaciji organiziral Ljubljanski grad, se bosta predstavili Maša Kores (fotografska razstava) in Nea Likar (razstava ilustracij), »Dva svetova, ena krajina«, pa je naslov večmedijske razstave avtorjev Alje Košir in Domna Dimovskega, ki jo bomo pripravili v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

6.1.8.3 Izobraževalni in družabni program

Potopisni ponedeljki (dva ponedeljka v mesecu od januarja do aprila in od oktobra do decembra)

Potopisna predavanja, ki smo jih v sklopu Potopisnih ponedeljkov v Hostlu Celica začeli organizirati v letu 2019, bodo tudi v letu 2024 utrjevala sloves Hostla Celica kot prostora, v katerem se aktivno izmenjujejo popotniške izkušnje. Prekaljeni popotniki bodo tako vsaj dvakrat na mesec lahko predstavljali svoja doživetja s potovanj po najrazličnejših predelih sveta.

Večeri kratkih filmov

Leta 2024 bomo nadaljevali izvedbo filmskih večerov v sodelovanju z organizacijo Transit Film Bazaar, ki se ukvarja s promocijo neodvisnih (kratkih) filmov. S to organizacijo smo sodelovali že v preteklih letih, saj filmski večeri odlično dopolnjujejo hostelsko ponudbo in nagovarjajo domače in tuje goste. V prihodnjem programskem letu bomo tako znova organizirali poletne filmske projekcije na prostem.

Literarni in filozofski večeri

V sklopu literarnega cikla Pesnice o pesnicah in v sklopu filozofskih srečanj Prenočevanja v Celici, ki jih organizira KUD Sestava, bodo v hostlu vsak mesec potekali pogovorni večeri; sodelujoči se bodo dotaknili različnih družbeno žgočih vprašanj, ki se izražajo v poeziji in filozofiji.

Vodeni ogledi

Da bi obiskovalcem predstavili pestro zgodovino stavbe, v kateri domuje Hostel Celica, njeno bližnjo okolico in uspešno preobrazbo, zaradi katere je ta predel v zadnjih nekaj desetletjih postal eno živahnejših mestnih kulturnih območij, bodo gostom vsak dan na voljo krajši vodeni ogledi, obsežnejši pa glede na izraženi interes za šolske skupine in preostalo zainteresirano

javnost, tudi s pedagoškimi programi Umetniška svoboda, ki osvetljuje zgodovino in razvoj AKC Metelkova in Hostla Celica, ki je vključen v sedanji nabor pedagoških programov za to ciljno občinstvo.

6.1.9 Festival Bobri

Programski sklop:	Festival Bobri – delavnice
Vsebine sklopa:	Navedeno spodaj
Celotna vrednost prog. sklopa:	452,00 EUR
Pričakovana sredstva MOL:	160,45 EUR
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	264,55 EUR

Vsebinska utemeljitev:

Festival Bobri, 16. 3.–6. 4. 2024

Ljubljanski grad se bo tudi v letu 2024 pridružil dogajanju 16. ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. V času izvedbe festivala bomo pripravili program izkustvenih delavnic ali vodenih ogledov, ki bo skozi prizmo vodilne teme festivala predstavil bogastvo kulturne dediščine Ljubljanskega gradu.

6.2 Javni prevoz potnikov s tirno vzpenjačo

Program dela pri opravljanju javnega prevoza potnikov s tirno vzpenjačo bomo izvajali skladno z usmeritvami, predstavljenimi v spodnji preglednici.

V letu 2024 načrtujemo 559.752 potnikov, kar je za tri odstotke več, kot je bilo realizirano v letu 2023.

Program	Cilj	Strategija za doseganje ciljev	Kazalnik
Tirna vzpenjača	Povečanje števila potnikov na tirni vzpenjači v letu 2024	Pravočasno, redno in usmerjeno oglaševanje, krepitev ponudbe z različnimi vrstami prevoza, celovita razpoložljivost javnega prevoza	Število prodanih posameznih in kombiniranih

glede na realizacijo 2023 za 3 %.	vozovnic na letni ravni
--------------------------------------	----------------------------

Predviden obratovalni čas tirne vzpenjače bo v skladu z odpiralnim časom gradu:

- 09.00 – 19.00 januar, februar, marec, april, oktober, november, december in
- 09.00 – 22.00 maj, junij, julij, avgust, september.

Konec februarja 2024 načrtujemo izvedbo rednega večletnega posebnega pregleda. V ta namen ne bo možen prevoz potnikov s tirno vzpenjačo. Javni prevoz potnikov na grad bo omogočen z nadomestnim avtobusom.

6.2.1 Obratovanje in tekoče vzdrževanje

Redno vzdrževanje je ključno za obratovanje tirne vzpenjače. Zaradi staranja naprave je pomembno ohranjanje naprave in infrastrukture v brezhibnem stanju. Vzdrževanje in obratovanje mora biti skladno z zakoni in zahtevami pristojnih inšpekcijskih služb. Zagotavljanje nemotenega obratovanja in delovanja naprave, predstavljajo najpomembnejše cilje službe za obratovanje tirne vzpenjače. Tabela 1 prikazuje načrt tekočega vzdrževanja, obratovanja, opreme in intervencij v letu 2024.

Tekoče vzdrževanje, obratovanje, oprema in intervencije 2024
Nabava olj
Drobno orodje (hidravlično orodje,...)
Razna oprema (OVO za delo na višini)
Sečnja dreves in čiščenje okolice trase
Nakup rezervnih delov
Ureditev garaže reševalnega vozička
Ureditev prehoda v servisni del na spodnji postaji
Obdobni pregledi opreme in naprav (OVO, neporušne preiskave zvarov in ležajev, frekvenčnik,...)
Računalniška oprema (računalniki, monitorji)
Menjava zaščitne folije na blagajni
Obnova tal v nadzorni sobi

S postavko intervencij pokrivamo nujne zadeve, ki se zaradi različnih razlogov, ki jih ni mogoče predvidevati, pojavijo med letom, in je nujno potrebna sanacija ali ureditev
Stroški obratovanja: - električna energija - čiščenje, odvoz smeti - urejanje okolice - varovanje - ostale storitve (zavarovanja, odvetniške storitve, pisarniški material)

Tabela 1: Tekoče vzdrževanje, obratovanje, oprema in intervencije 2024

6.2.2 Investicijsko vzdrževanje

Z Zakonom o žičniških napravah za prevoz oseb in z obratovalnimi pogoji je predpisano investicijsko vzdrževanje tirne vzpenjače, katerega namen je podaljševanja življenjske dobe naprave in njene infrastrukture.

Izvedba posebnega večletnega pregleda bo glavno vodilo investicijskega vzdrževanja v letu 2024. Nato bo sledilo nekaj manjših del, s katerimi bomo zagotovili brezhibno delovanja rezervnih delov .

V letu 2024 načrtujemo na področju obnove infrastrukture zamenjavo dotrajanih talnih plošč na spodnji postaji tirne vzpenjače in obnovitev tal na izhodu zgornje postaje ter nekatera manjša dela, ki so del rednega investicijskega vzdrževanja.

Investicijsko vzdrževanje 2024
Izvedba posebnega večletnega pregleda
Izdelava priprave za pogon peronskih vrat
Podaljšanje podesta na spodnji postaji
Posodobitev komunikacijskih omar na spodnji in zgornji postaji
Ureditev razmejitvene ograje na trasi
Ureditev jaška za fekalne vode
Zamenjava dotrajanih talnih plošč na spodnji postaji in zgornji postaji
Ureditev tal v kabini blagajne na spodnji postaji

Tabela 2: Investicijsko vzdrževanje tirne vzpenjače

6.2.3 Načrt vzdrževanja za leto 2024

Skladno s točko 3.2.2. koncesijske pogodbe je petletni načrt vzdrževanja obvezni sestavni del vsakoletnega poslovnega načrta. Za leto 2024 so načrtovana vzdrževalna dela predstavljena v Tabeli 3.

NAČRT VZDRŽEVALNIH IN OBNOVITVENIH DEL, KI SO POTREBNI ZA VARNO IN Z ZAKONI TER STANDARDI SKLADNO DELOVANJE TIRNE VZPENJAČE	
2024 (18)	
JANUAR, FEBRUAR	MENJAVA HIDRAVLICNEGA OLJA V AGREGATU DELOVNE IN VARNOSTNE ZAVORE
FEBRUAR	PREGLED GONILA IN PRIPADAJOČE PERIFERIJE
FEBRUAR, MAREC	ŠESTLETNI PREGLED Razstavljanje lovilne zavore Temeljiti pregled podvozja (GARAVENTA) Temeljiti pregled protiuteži (GARAVENTA)
FEBRUAR, MAREC	PREGLED IN GEODETSKE MERITVE GRADBENIH KONSTRUKCIJ
FEBRUAR, MAREC	PREGLED VLEČNE VRVI Z NEPORUŠNO METODO
FEBRUAR, MAREC	STROKOVNO TEHNIČNI PREGLED
APRIL, MAJ	PREGLED PERONSKIH VRAT
MAJ, JUNIJ	POLLETNI PREGLED Pregled ozemljitvenih krtačk
OKTOBER	PREGLED OPREME ZA DELO NA VIŠINI
OKTOBER	PREGLED DVIŽNE OPREME
OKTOBER, NOVEMBER	SERVIS DIZELKEGA ELEKTRIČNEGA AGREGATA (POMOŽNI VIR NAPAJANJA TIRNE VZPENJAČE)
OKTOBER, NOVEMBER	LETNI PREGLED Meritve zavorne poti s polno obremenitvijo Testiranje naprave za merjenje obremenitve Zdrs lovilne zavore Preverjanje položaja kljuka na protiuteži Testiranje centrifugalnih regulatorjev Pregled vijakov na progi

	Preverjanje pritrditve tirnic Preizkus ohlapne vrvi
OKTOBER, NOVEMBER	DVOLETNI PREGLED
NOVEMBER	MENJAVA OLJA V REDUKTORJU
NOVEMBER, DECEMBER	POLLETNI PREGLED Pregled ozemljitvenih krtačk

Tabela 3: Vzdrževalna in obnovitvena dela v letu 2024

6.2.4 Finančni načrt tirne vzpenjače

Finančni načrt temelji na naslednjih izhodiščih:

- Javni zavod Ljubljanski grad bo s tirno vzpenjačo v letu 2024 skladno s strategijo povečal prevoze prepeljanih potnikov glede na predvideno realizacijo v letu 2023.
- Načrtujemo, da bodo sredstva za investicijsko vzdrževanje, pridobljena kot transfer iz proračunskih sredstev MOL, znašala 500.000 EUR (450.000 EUR za izvedbo posebnega večletnega pregleda in 50.000 EUR za redno vzdrževanje).
- Za leto 2023 predstavlja delež prihodkov in stroškov tirne vzpenjače devetnajst odstotkov celotnih prihodkov in stroškov zavoda.

Program dela za tirno vzpenjačo za leto 2024 predvideva glede na realizacijo v letu 2023:

- povečanje števila prepeljanih potnikov,
- povečanje stroškov dela,
- povečanje stroškov tekočega vzdrževanja zaradi povečanja splošnih stroškov,
- pokritje stroškov izvedbe posebnega večletnega pregleda v februarju 2024.

V letu 2024 načrtujemo 559.752 potnikov, kar je za tri odstotke več, kot je bila realizacija za leto 2023.

Podatki in primerjave s preteklimi leti so prikazane v spodnji razpredelnici.

	REALIZACIJA 2023	NAČRT 2023	NAČRT 2024	Načrt 2024 Realizacija 2023
Št. potnikov	543.449	450.337	559.752	103%
Prihodek od prodaje	1.653.113	1.009.811	1.686.175	102%

Transfer za posebni pregled	0	50.000	450.000	/
Dotacije (neto) (MOL in državna pomoč)	40.885,75	0	50.000	/
PRIHODKI SKUPAJ	1.693.999	1.059.811	2.186.175	

Stroški dela	336.658	350.000	390.523	116%
Stroški obratovanja, splošni stroški, oprema in amortizacije	1.032.997	450.000	1.200.000	116%
Strošek posebnega večletnega pregleda	80.400	0	369.600	/
Investicijsko vzdrževanje	92.369	195.000	102.530	111%
STROŠKI SKUPAJ	1.542.424	995.000	2.062.653	
Poslovni izid	151.575	64.811	123.522	

Tabela 4: Izkaz poslovnega izida izvajanja gospodarske javne službe prevoza potnikov s tirno vzpenjačo

6.3 Oddajanje prostorov v upravljanju

Leto 2023 je na področju industrije srečanj prineslo nov zagon, večjo stabilnost in stanovitnost. V primerjavi s preteklimi leti se je zmanjšala izrazitost sezonskosti dogodkov. Tako povpraševanja kot sama izvedba dogodkov so bili bolj enakomerno porazdeljeni skozi vse leto. Ocenjujemo, da se bo trend rasti nadaljeval tudi v letu 2024.

V letu 2023 smo opazili rast povpraševanja po zmogljivostih za dogodke za 300 in več oseb, kar nam predstavlja izziv, saj so kapacitete grajskih dvoran po večini ustrezne za dogodke do 200 oseb. Za po zmogljivostih večje dogodke povprašujejo organizatorji tujih in domačih konferenčnih srečanj. Predvidevamo, da se bo povpraševanje po večjih dogodkih nadaljevalo tudi v letu 2024.

Opazen trend je po »storitvah na ključ«. Naročniki povprašujejo po celoviti storitvi organizacije dogodkov: od najema dvorane, skrbi za ozvočenje, osvetlitve, druge tehnične podpore, zagotavljanja varnosti, hostesnih storitev do organizacije prevoza ter dodatnih storitev, kot so na primer vodeni ogledi gradu. Ker so omenjene storitve dodana vrednost pri najemu grajskih prostorov, bomo celovite storitve omogočali tudi v prihodnjem programskem letu. Naročniki cenijo pomoč predvsem s tehničnega področja in pri opremi ter pri organizaciji prevozov, ki smo jih uvedli skupaj s podjetjem Ljubljanski potniški promet (LPP).

Tuji organizatorji so vse bolj zainteresirani tudi za t. i. »site visit«, pri čemer so turistične storitve združene z ogledi dvoran za organizacijo dogodkov. Večina takšnih sodelovanj poteka skupaj s Turizmom Ljubljana in turističnimi agencijami oz. organizatorji dogodkov. Večja in bolj celovita ponudba, s katero se razbremenijo organizatorja, je vsekakor velika prednost za naročnike.

V sklopu najema dvoran na Ljubljanskem gradu se izvajajo programske pestri dogodki za vse generacije; od osnovnošolskih nastopov, srednje- oz. višješolskih podelitev do dogodkov za tretje življenjsko obdobje in prireditev na najvišji, protokolarni ravni. Grad je in bo tudi vnaprej pomemben prostor in stičišče vseh generacij ter raznolikih vsebin.

Kot imetniki certifikata Zeleni ključ stremimo k trajnostnim usmeritvam tudi na področju dogodkov, predvsem pri prevozih, zato redno spodbujamo uporabo tirne vzpenjače, za kar se odloča vedno več naročnikov. Za dobro poslovno odločitev in hkrati koristno za organizatorje dogodkov se je izkazalo sodelovanje z LPP, s katerim za naročnike organiziramo prevoze, z okolju prijaznejšimi avtobusi na metan, z območja Mestne občine Ljubljana na Ljubljanski grad. Prevoz je zanimiv zlasti v večernih urah, ko tirna vzpenjača ne vozi več, ter za dogodke z večjim številom gostov iz tujine, ki so nastanjeni po hotelih v Ljubljani. Zaradi večjega povpraševanja po prevozih manjših skupin bomo v dogovoru s podjetjem LPP prihodnje leto omogočili prevoze z brezemisijem avtobusom, s pogonom na električno energijo.

Z uvedbo plačljivega parkirišča v Grajskem parku bomo naročnike tudi v prihodnje pretežno usmerjali k alternativnim oblikam prihoda na Ljubljanski grad. Z vidika trajnosti se bomo skupaj s ponudniki pogostitev (kateringa) lotili boljšega upravljanja s presežki hrane, ki ostajajo po dogodkih.

Za industrijo srečanj bo leta 2024 pomembna udeležba na Conventi, kjer se bo Ljubljanski grad predstavil potencialnemu občinstvu, ciljni poslovni javnosti oziroma organizatorjem dogodkov. V sklopu Convente bomo med drugim organizirali »show room« oziroma dan odprtih vrat za vse zainteresirane organizatorje dogodkov, ki se bodo udeležili tega srečanja. Ogledi dvoran v živo predstavljajo učinkovito tržno orodje, saj bomo v nabor prostorov, ki so ustrezni za organizacijo dogodkov, umestili tudi prenovljeno in tehnološko dovršeno dvorano Kazemate.

Leta 2024 se bomo povezali z državnimi institucijami za izvedbo protokolarnih dogodkov. Eden od ciljev je obdržati večje in zahtevnejše dogodke, ki se že leta izvajajo na Ljubljanskem gradu.

Kot v preteklih letih bomo tudi v letu 2024 sodelovali z restavracijo Strelec in chefom Igorjem Jagodicem, dobitnikom Michelinove zvezdice, pri organizaciji skupnih kulinarčnih dogodkov – večerij v Grajskem vinogradu.

7. PROGRAM IZVAJANJA DRUGIH DEJAVNOSTI, KI SLUŽIJO IZVAJANJU DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE

7.1 Turistična dejavnost

Tudi leta 2023 je bilo očitno, kako močan vpliv imajo posamezna mednarodna in domača dogajanja na turistične tokove (vojne, energetska kriza, inflacija, druginja, vremenske razmere, politične razmere ...). Ne glede na vse to pa se je turistična dejavnost izkazala za odporno in še naprej okreva po pandemiji in vseh svetovnih izzivih.

Za celotno leto 2023 lahko izrazimo zadovoljstvo, da so rezultati zelo spodbudni, govorimo o uspešnem turističnem letu. Rast turističnega obiska beležimo od samega začetka leta. Porast je mogoče zaznati tako pri individualnih obiskovalcih kot pri številu turističnih skupin. Slednjih je vedno več, postajajo številčno večje, zmanjšalo se je tudi število odpovedi. Prav tako se je povečalo število turističnih agencij, s katerimi imamo sklenjene letne dogovore o sodelovanju.

Prihodki leta 2023 so višji kot pretekla leta. Po številu prehodov in številu prodanih vstopnic se že bližamo letu 2019, ki je bilo najbolj uspešno poslovno leto doslej. Po prihodku iz naslova prodanih vstopnic pa leto 2019 že presegamo.

Razveseljuje podatek razmerja med številom obiskovalcev (prehodi) in številom prodanih vstopnic, pri čemer je razvidno, da se vedno večji delež (70 %) obiskovalcev odloči za nakup vstopnic za različne grajske vsebine. Iz povprečnega prihodka od prodane vstopnice vidimo, da obiskovalci v povprečju kupujejo dražje vstopnice, in ne zgolj vozovnic za tirno vzpenjačo. Če se bodo omenjeni trendi nadaljevali (to bo v veliki meri odvisno tudi od mednarodnih dogajanj),

lahko pričakujemo, da bo leto 2024 poslovno uspešno in da bo po vseh merjenih parametrih preseglo leto 2019.

Med tujimi gosti so leta 2023 prevladovali obiskovalci iz Italije, Nemčije, Velike Britanije, ZDA, Francije in Hrvaške. Na prvih mestih se še vedno pojavljajo iste države kot lani, se je pa vrstni red nekoliko spremenil. Iz razmerja med domačimi in tujimi gosti vidimo, da je tujih gostov že 78 odstotkov.

Spremenjene navade potrošnikov, ki so ostale po epidemiji covid-19, se odražajo tudi v turizmu. Trendi, ki jih zaznavamo, se navezujejo na načine rezervacij oziroma potovanj. Individualni obiskovalci opravijo rezervacije v zadnjem trenutku in takih, ki bi potovanja načrtovali, je vedno manj. Obiskovalci se odločajo za obisk Ljubljanskega gradu, ko so že na destinaciji in redkeje vnaprej. Ta trend zaznavamo tudi pri najavah turističnih skupin, ki jih dobivamo s strani turističnih agencij. Vedno več najav je v zadnjem trenutku (t. i. »last minute«). Veliko je hitrih sprememb tako glede števila obiskovalcev kot storitev, ki jih izberejo. Odpovedi, značilne za obdobje pandemije, so zelo upadle; če se že pojavljajo, pa se pogosteje nanašajo na manj številčno skupino, kot je bila napovedana.

Prav zaradi zaznanih trendov nakupa vstopnic »on line« prek mednarodnih posrednikov bomo poleg obstoječe platforme Viator – Trip Advisor omogočili nakup vstopnic za posamezne grajske vsebine tudi prek spletne prodajne platforme GetYourGuide, ki ponuja več kot 60.000 produktov v 150 državah in 22 jezikih.

Nadaljevali bomo promocijo in izvajanje turističnih produktov, kot je Kulinarični časovni stroj, ki omogoča preplet Časovnega stroja in kulinarike skozi grajsko zgodovino. Izvajali ga bomo po predhodni najavi za zaključene skupine, saj predstavlja alternativo team buildingom, klasičnim večerjam z animacijo in poslovnim kosilom oziroma večerjam.

Poleg omenjenega doživetja bomo nadaljevali izvajanje paketa, namenjenega upokojencem (t. i. Senior paket), ki smo ga pripravili skupaj z LPP in Vodnikovim hramom. Tudi to doživetje bo še naprej za zaključene skupine po vnaprejšnji najavi, individualnim obiskovalcem pa ga bomo omogočili v okviru Tedna ljubljanskega turizma. Doživetje promoviramo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Leta 2024 se bomo udeležili nekaterih najpomembnejših evropskih turističnih sejmov oziroma borz, na katerih se bomo predstavili velikim in pomembnim trgom z večjim številom obiskovalcev in večjo kupno močjo (FITUR Madrid, ITB Berlin). V kombinaciji z udeležbo na delavnicah, ki jih pripravlja STO, bomo delno pokrili večje, omenjene trge in manjše, nam bližnje trge, ki predstavljajo velik potencial za rast. Ti trgi so na Balkanu, v vzhodni Evropi in tudi v bližnji okolici.

Britanski trg bomo pokrili z udeležbo na sejmu oziroma borzi WTM London ali na eni izmed delavnic v Londonu, ki jih pripravlja ETOA (udeležili smo se jih v letu 2023). Predlagamo obisk in predstavitev tudi na enem bolj oddaljenih trgov (ZDA). Načrtujemo, da se v prihodnjem letu udeležimo poslovnih dogodkov v Sloveniji, ki nam omogočajo stik z agenti z vsega sveta, ki se zanimajo za Slovenijo. To so: Conventa, SIW, Dnevi slovenskega turizma. Delavnice in sejmi nam bodo poleg kakovostnih poslovnih stikov in promocije Ljubljanskega gradu omogočili tudi seznanjanje z novimi pristopi delovanja v naši panogi, s trendi v turizmu, z novimi načini dela (uvredba novih tehnologij) ter dobrimi poslovnimi praksami drugih ponudnikov turističnih storitev.

Predlagamo, da se v letu 2024 udeležimo naslednjih sejmov in delavnic na področju turistične dejavnosti:

BORZE, SEJMI, DELAVNICE 2024

FITUR Madrid (24.–29. 1.)	Borza FITUR je ena vodilnih globalnih turističnih borz.
BIT Milano (4.–6. 2.)	Borze v Milanu se bo udeležil pogodbeni partner, ki zastopa Ljubljanski grad na italijanskem trgu.
ITB Berlin (7.–9. 3.)	ITB Berlin je druga največja borza v Evropi, z obiskom nameravamo obnoviti stike in pridobiti nove agente.
WTM London (november)	Borza je največja v Evropi in ponuja veliko možnosti za izobraževanja in navezave novih ter ohranjanje obstoječih stikov.
Delavnice STO – Evropa	Delavnic se bomo udeleževali po državah, kjer jih bo organizirala STO; glede na svoj poslovni interes se bomo za prisotnost na trgih sproti odločali.

Delavnice STO – oddaljeni trgi   Udeležba bo v skladu s programsko shemo Turizma Ljubljana in STO.

Leta 2024 načrtujemo nadaljevanje procesa vzpostavitve portala B2B, s katerim želimo tehnološko posodobiti poslovne procese in olajšati poslovanje s turističnimi agencijami in drugimi ponudniki turističnih storitev. Projekt smo sicer zastavili in začeli že leta 2019, vendar smo ga zaradi epidemije covid-19 prestavili na kasneje.

V prihodnjem letu bomo ohranili in promovirali kakovostno turistično ponudbo Ljubljanskega gradu, poleg tega načrtujemo nove turistične produkte in posodobitev obstoječih. Tako načrtujemo razvoj novega vodenega ogleda, ki bo vključeval Grajski grič in Grajski vinograd ter obiskovalcu ponudil vpogled v grajsko vinsko zgodbo, ob tem pa mu dal možnost, da okusi grajsko vino in se navduši nad grajsko kulinariko. Načrtujemo tudi dodelavo uspešnega produkta Grajski pobeg s predstavitvenim videom. Na ta način bomo naredili doživetje še bolj privlačno za obiskovalce, hkrati pa razbremenili osebje Info Centra, da se bo lahko v še večji meri posvetilo podajanju informacij o gradu. Spremljali bomo geografsko strukturo obiskovalcev in skladno z ugotovitvami omogočili nove jezike pri avdiovođenju.

Za leto 2024 naj bi se na področju turizma nadaljevali naslednji trendi:

- digitalizacija poslovanja: povečan obseg rezervacij prek sistemov »on line« (avtomatizacija poslovnih procesov);
- večji poudarek na rezervacijah prek mobilnih naprav;
- poudarek na personaliziranih turističnih storitvah: personalizirana interakcija turistov z blagovnimi znamkami oz. ponudniki turističnih storitev (prilagojena posameznikovemu interesu, izkušnjam, navadam posameznika);
- »bleisure travel«: po pandemiji se nadaljuje trend potovanja, ki so preplet poslovnega turizma in turizma za prosti čas;
- zaradi ozaveščenosti turisti v večji meri izbirajo trajnostne turistične destinacije in turistične produkte;
- poudarek na dobrem počutju in zdravju: v ospredju so storitve telesne in duhovne regeneracije potrošnika.

(Vir: crimtan.com)

Še naprej bomo intenzivno spremljali geopolitično dogajanje v svetu, ki nedvomno vpliva na turistično panogo. Pozorno bomo spremljali trende v turizmu ter potovalne navade posameznikov in način dela s turističnimi agencijami. Vsemu naštetemu bomo prilagajali način poslovanja in našo ponudbo. Predvsem pa bomo sledili trendom s ključniki: zeleno, trajnostno, lokalno, pristno in odgovorno. Še naprej bomo ponujali paleto produktov za vse demografske skupine, vključno z družinami, mladimi, upokojenci ter tistimi, ki si želijo visokega turizma; opazili smo več medgeneracijskih potovanj. Ključnega pomena bo oblikovanje vključujočega turizma prihodnosti, ki temelji na intenzivnejšem vključevanju vseh skupin in usmerjenosti v doseganje dodane vrednosti tako za turiste, lokalno skupnost kakor tudi za zaposlene v turistični dejavnosti.

STO je v letih 2024 in 2025 za osrednjo komunikacijsko tematiko slovenskega turizma izbrala mesta in kulturo, kar je izredno zanimivo tudi za Ljubljanski grad kot spomenik kulturnega pomena, zato se bomo vključevali v čim več dejavnosti in akcij, poleg tega pa bomo tudi pri zastavitvi projektov sledili omenjenima tematikama.

7.2 Zaroke, sklepanje zakonskih in partnerskih zvez

Ljubljanski grad v letu 2024 ostaja redna lokacija Upravne enote Ljubljana za sklepanje zakonskih in partnerskih zvez. Obredi bodo še naprej ob četrkih, petkih in sobotah v Beli in Modri dvorani. Na osnovi dosedanjih trendov rasti pričakujemo, da se bo v letu 2024 povpraševanje povečalo, zato naj bi bilo v teh dveh grajskih dvorinah izvedenih več poročnih obredov kot doslej.

Ljubljanski grad pa je zanimiv za organizacijo poročnih obredov in slavic tudi v ostalih grajskih prostorih in ob drugih dnevih. Tudi pri slavu nudimo celovite storitve pri pripravi in izvedbi. Pri tem se povezujemo z ostalimi deležniki, predvsem z gostinskimi ponudniki na gradu.

7.3 Grajska trgovina Friderik

Grajska trgovina Friderik v 2024 vstopa v šesto leto poslovanja, spletna trgovina Friderik pa v svoje četrto. Nadgrajevali bomo blagovno znamko Friderik in večali njeno prepoznavnost doma in tudi v tujini.

Ponudbe izdelkov blagovnih znamk Friderik, grajska podgana ter Grajska linija bomo skozi leto dopolnjevali z različnimi novimi lokalnimi produkti ter jih v največji možni meri razvijali z dobavitelji v skladu s trajnostnimi smernicami pridobljenega certifikata zeleni ključ.

Kot doslej bomo skozi vse leto v ponudbo Grajske trgovine vključevali izdelke, povezane s kulturno-umetniškimi programi ter začasnimi razstavami. V času Grajskega decembra bomo na stojnici prazničnega sejma na Grajskem dvorišču ponudili posebno linijo prazničnih Friderikovih izdelkov.

V sklopu linije Izbrani grajski užitki bomo v Grajski trgovini poskrbeli za prodajo svojega vin rdečegrajc in belpin, makronov z ekstraktom vina rdečegrajc ter nove žganice tropinovec, narejene iz tropin vina belpin. Poleg prodaje v trgovini bomo izdelke priložnostno prodajali tudi na dogodkih, kot sta tradicionalno novembrsko martinovanje pokroviteljev trt in aprilski dan odprtih vrat Grajskega vinograda.

Spletno trgovino Friderik bomo tudi v letu 2024 ustrezno nadgrajevali ter njeno ponudbo izdelkov in same vsebine dopolnjevali skozi vse leto. Spletno prodajo bomo pospeševali v obliki posebnih priložnostnih akcij, posebej izpostavljenih izdelkov, upoštevali bomo in se navezovali tudi na splošne svetovne akcije, kot je na primer »črni petek«.

Da bi bila Friderikova blagovna znamka čim bolj prepoznavna, bomo maskoto Friderik vpletali v dogodke znotraj in zunaj gradu. Uvedli bomo redne termine, na katerih se bodo lahko obiskovalci Ljubljanskega gradu za kratek čas družili s to maskoto. Predstavljali jo bomo na otroških in nakupovalnih festivalih v Ljubljani in po Sloveniji. Opaznost in prepoznavnost blagovne znamke Friderik bomo gradili tudi na družbenih omrežjih ter na spletni strani Ljubljanskega gradu. V začetku leta pa bomo izvedli promocijo nove slikanice Friderik.

S širitvijo prodajnih mest zunaj zidov Grajske trgovine in Ljubljanskega gradu bomo načrtali nove prodajne poti, in sicer na lokacijah z večjim pretokom obiskovalcev, kot je Letališče dr. Jožeta Pučnika. Vzporedno bomo iskali tudi primerne ponudnike in lokacije za »pop-up trgovino«.

7.4 Blagajniško poslovanje

V letu 2024 si bomo prizadevali skrajšati čakalne vrste pred prodajnimi mesti, zlasti v poletnih mesecih. V preteklih letih so se za zelo učinkovit način krajšanja čakalnih vrst pred prodajnimi mesti izkazali informatorji, ki so obiskovalcu predstavili pestro ponudbo Ljubljanskega gradu.

V prihodnjem letu bomo informatorje opremili s tabličnimi računalniki, tako da bodo lahko obiskovalci opravili brezgotovinski nakup vstopnic že pri informatorju. Nadaljevali bomo s pospeševanjem spletnega nakupa vstopnic, saj želimo zmanjšati število porabljenih papirnatih vstopnic.

Info center ostaja osrednja točka Ljubljanskega gradu, kjer poleg osnovnih informacij obiskovalci prevzamejo napravo za avdiovođenje, začnejo s pustolovsko igro Grajski pobeg in pustolovščino Friderik in lov na zaporniško številko. Pri pustolovski igri Grajski pobeg bomo uvedli interaktiv, s katerim bodo obiskovalci prejeli vnaprej posneta navodila za začetek igre. S tem bomo razbremenili osebje v Info centru, igralci igre pa bodo prejeli kakovostna navodila za igro v vseh štirih jezikih, v katerih je igra na voljo.

Velik poudarek bomo namenili tudi izobraževanju osebja na prodajnih mestih. Predstavili jim bomo prodajni priročnik, katerega vsebina se osredini predvsem na vsebinsko ponudbo Ljubljanskega gradu. Priročnik bo olajšal komunikacijo z obiskovalci in omogočil najučinkovitejšo predstavitev ponudbe.

Po osmih letih od uvedbe kartice Royal – letne vstopnice bi le-to radi ponudili na mobilnih napravah v sklopu aplikacije Urbana, ki je zaživela v letu 2023. Ugodnosti kartice ostajajo nespremenjene in bodo še naprej omogočale neomejen obisk grajskih vsebin, voženj s tirno vzpenjačo in druge ugodnosti.

Na področju digitalne transformacije poslovanja in v skladu s Strategijo razvoja Ljubljanskega gradu v obdobju 2022–2026 načrtujemo:

- uvedbo digitalnega zemljevida Ljubljanskega gradu;
- integracijo in združitev prodajnega in rezervacijskega sistema;
- uvedbo prodaje vstopnic prek tabličnih računalnikov pri informatorjih;
- uvedbo avtomatskega plačilnega sistema na spodnji postaji tirne vzpenjače – kartomat.

7.5 Trženjsko komuniciranje

Ljubljanski grad, nepogrešljivi simbol prestolnice in ena izmed največjih turističnih znamenitosti Slovenije, je blagovna znamka/kraj, ki privablja ves svet. Je stičišče kultur, jezikov, ljudi različnih zanimanj ... Ob tem ponuja vsakodnevno dogajanje in privlačne vsebine za vsak okus ter za različne ciljne skupine. Nekateri obišejo razstave, drugi prisluhnejo koncertom, spet tretji preživijo popoldneve na tematskih delavnicah, ob različnih predstavah

itd. V letu 2023 smo z novim sloganom in močno korporativno kampanjo pravzaprav sporočili vse naštetu v dveh kratkih povedih – *En grad. Mnogo doživetij*.

Pred glavno turistično sezono smo izpeljali vseslovensko oglaševalsko kampanjo, ki se je osredinila na slovenskega/domačega obiskovalca. Gre za enega izmed pomembnih ciljev/fokusov, h kateremu stalno stremimo (čeprav je odstotek tujih obiskovalcev zaradi prepoznavnosti še vedno močno v ospredju in prevladuje). Tako vedno znova dokazujemo, da kljub dobremu obisku in prepoznavnosti na mednarodni ravni nismo pozabili na tiste, zaradi katerih smo bili ustanovljeni – na domače obiskovalce in kulturo. Poletni meseci so znova dokazali, kako priljubljena turistična točka je Ljubljanski grad – že sam pogled na polno Grajsko dvorišče sporoča, da ponujamo dobre vsebine in jih znamo obiskovalcem približati na zanimiv način.

Z vidika trženjskega komuniciranja še vedno velja trend (pravzaprav eden ključnih v turizmu), da se ljudje odločajo v zadnjem trenutku in ne zakupijo doživetij/potovanj toliko vnaprej, kot je to veljalo pred leti. To hkrati pomeni tudi drugačno dinamiko procesa organizacije in oglaševanja.

Ljubljanski grad ponuja zelo veliko različnih tipov dogodkov in projektov, zato temu primerno z oglaševalskimi akcijami nagovarjamo različne javnosti. Pretežni del komunikacije bo v letu 2024 usmerjen v digitalno in zunanje oglaševanje, saj smo tako najbolj prilagodljivi, odzivni ter skladni z dinamiko trga.

Leti 2024 in 2025 bosta še posebej zanimivi, saj je poudarek in »rdeča nit« komuniciranja STO-ja (Slovenske turistične organizacije) *kultura*. To pomeni močnejšo komunikacijsko podporo krovne turistične organizacije, ki je vsekakor dobrodošla tudi za Ljubljanski grad kot enega izmed kulturnih središč. Obiskovalcem želimo predstaviti grad kot celodnevno doživetje. Tako bomo tri krajše izpeljanke promocijskih spotov (ki smo jih posneli za namen korporativne kampanje) na temo kulture, kulinarike in festivala *Grajski dnevi* uporabili za dodatno komuniciranje vsebin, prav tako pa bomo po daljšem obdobju v času glavne sezone znova oglaševani na večjih plakatnih površinah ob avtocestah in mestnih vpadnicah. Na mednarodni ravni pa smo že letos poskrbeli in svoje oglase umestili tudi v WizzAirov magazin, ASTA magazin ipd., torej v publikacije z ogromnim, večmilijonskim dosegom. To si želimo v prihodnjem programskem letu še utrditi in nadgraditi.

Leta 2024 bomo znova poudarjali korporativno komuniciranje ter promocijo turističnih produktov, Friderik (grajski glasnik) pa bo pridobil nekoliko samostojnejšo vlogo, a še vedno v zelo hudomušnem tonu in zanimiv za prav vse generacije.

Grad povezuje tradicionalno s sodobnim, ohranja in upravlja kulturno dediščino, spodbuja trajnost; s tem v mislih skrbimo, da vse te elemente povežemo v vsebino, ki je zanimiva za obiskovalce. Trajnost je eno izmed pomembnih področij, nekakšna nevidna nit, ki jo je treba vplesti v vse pore delovanja, na način, da Ljubljanski grad z vsemi svojimi partnerji in naročniki predstavlja zgled drugim in jih motivira, da se nam pri tem pridružijo. Že vrsto let smo tako del ETM-ja (Evropskega tedna mobilnosti), v letu 2023 pa smo ustanovili tudi posebno skupino, ki skrbi za vpeljavo trajnosti na različna področja delovanja. V letu 2024 bomo spisali Grajski trajnostni manifest, ki bo v roku dveh let prešel v resnejšo zavezo k trajnostnemu ravnanju Ljubljanskega gradu in vseh njegovih deležnikov. Vse to je prepleteno in vpeto tudi v oglaševanje, pri katerem bomo še utrdili pomembna in dolgoročna partnerstva ter se nadalje povezovali s sorodnimi institucijami in ponudniki (na primer sodelovanje s podjetjem LPP in restavracijo Vodnikov hram pri paketu za seniorje, omogočeni trajnostni načini prihoda na grad v času, ko vzpenjača ne obratuje, Kulinarični časovni stroj ipd.).

Leta 2024 bomo podprli načrtan kulturno-umetniški program, se na področju turizma posvetili določenim novim trgom (ZDA) ter negovali že obstoječe, hkrati pa razvili nov turistični produkt, povezan z Grajsko vinsko zgodbo, ter pospeševali prodajo izdelkov Grajske trgovine Friderik.

Za B2B-segment bomo kontinuirano skrbeli z rastjo grajskega profila LinkedIn. Dogovori z mediji, prilagoditve na različne ciljne skupine ter skladi Google Grants pa bodo še bolj usmerjeni v podporo dogajanju na Ljubljanskem gradu. Prav tako so pomemben člen za izvedbo izvrstnih projektov sponzorji, ki podpirajo naše zgodbe in namene. Z njimi si prizadevamo najti skupne cilje, ki nas še bolj povezujejo in imamo skupaj večji vpliv na realizacijo pomembnih vsebin (na primer trajnost kot ena pomembnejših in povezovalnih usmeritev Ljubljanskega gradu in našega dolgoletnega sponzorja Zavarovalnice Triglav).

Načrtovana integracija s kartico Urbana bo tudi z vidika komunikacije nedvomno pripomogla k dodatni izpostavitvi grajskih vsebin in prepoznavnosti kartice zvestobe.

V obdobjih zunaj glavne sezone bomo spodbujali desezonalizacijo in medinstitucijsko sodelovanje – z vključevanjem v skupne projekte z mestno družino ter našimi krovnimi organizacijami (npr. Teden Ljubljanskega turizma, festival LUV).

Za leto 2024 bo pomembna še dodatna skrb za spletno stran, ki bo po vseh napovedih in trendih postala resnično najpomembnejši vir in kanal komuniciranja javnega zavoda. Tako smo letos poskrbeli za implementacijo Google Analytics 4 (GA4), v prihodnjem programskem letu pa bomo dodatno vpeljali nekatere module za boljše delovanje in spremljanje UX («user experience») oz. potrošnikove nakupne poti oz. izkušnje.

Eden glavnih ciljev Hostla Celica bo pospeševanje rezervacij, in sicer neposredno prek spletne strani Hostla Celice. Prav tako bomo vedno bogatejše programske projekte Hostla Celice podprli z oglaševanjem (predvsem projekte, kot so *Sozvočja sveta*, *Celica špila* ipd.). Ob tem pričakujemo, da bomo s tem k udeležbi privabili dragoceni segment, na katerega se bomo posebej osredotočili – lokalno prebivalstvo. V sklopu namestitvenih storitev bomo nadaljevali tudi trženje dveh tehnološko sodobnih, trajnostnih, nizkoenergetskih apartmajev na Stolbi – z namenom, da bi bila čim bolj zasedena.

8. HOSTEL CELICA

Hostel Celica je mladinski namestitveni in gostinski obrat ter prizorišče zelo raznolikega kulturno-umetniškega programa, namenjen je tako tujim gostom kot lokalnemu prebivalstvu. Svoje ime in svojo zgodbo je že ob nastanku uspešno ponesel v svet in s tem prispeval tudi k večji prepoznavnosti Ljubljane in Slovenije.

V letu 2023 so bile uvedene nekatere spremembe in novosti, ki bodo omogočile uspešno uresničevanje načrtane poti. V vseh fazah nastanka programa dela za leto 2024 je navzoča ideja trajnosti, eno od glavnih vodil pri delovanju in poslovanju hostla.

Za leto 2023 smo pripravili precej realne napovedi prihodkov; s cenovno politiko smo ustvarili še dodatne prihodke, ki so uravnotežili bilanco poslovanja ob nagli rasti cen energentov in surovin tekom leta. Naše delovanje bo v prihodnjem letu usmerjeno v zagotavljanje kakovostnih in varnih storitev znotraj dejavnosti.

Dobre prakse upravljanja Hostla Celica in poznavanje dela upravljanja turističnih namestitev smo prenesli tudi na upravljanje novih namestitvenih zmogljivosti v lasti Mestne občine Ljubljana, natančneje dveh studiev na Stolbi. V naslednjem letu bomo storitve še izboljšali, odpravili morebitne napake in pomanjkljivosti ter dodali nekaj novosti.

Celotno delovanje in poslovanje hostla bosta – tako kot v preteklosti – notranje usklajena, s čimer bosta zagotovljeni racionalizacija poslovanja in usklajenost vizije.

8.1 Namestitvena dejavnost

Hostel Celica ima na voljo 29 sob in 92 ležišč ter recepcijo, odprto 24 ur na dan vse dni v letu, kar je za goste zelo pomembno, kajti stalna prisotnost receptorja daje gostom boljši občutek varnosti, udobja in jim olajša marsikatero situacijo. V letu 2024 bomo še naprej zagotavljali varno in do uporabnikov prijazno storitev.

V preteklih letih smo imeli v hostlu porast obiska organiziranih večjih skupin mlajših gostov (starih do 15 let), starejših parov in družin z majhnimi otroki, v prihodnje pa se bomo zavzemali tudi za dvig odstotka gostov mladih popotnikov, na katere se bomo obračali s prilagojenim trženjskim pristopom, z obogatitvijo ponudbe dodatnih storitev in programa.

Hostel bo gostom še naprej ponujal:

- možnost pranja perila v samopostrežni pralnici,
- najem koles,
- brezplačno uporabo družabnih iger,
- posredovanje pri najemu avtomobilov,
- posredovanje pri najemu prevoza do letališča,
- turistično kartico Ljubljana, ki s svojo široko ponudbo spodbuja goste, da bi v Ljubljani bivali dalj časa,
- vstopnice za Ljubljanski grad in druge grajske dogodke: za goste Celice bo še naprej veljala ugodnost – 15-odstotni popust,
- kratke vodene ogledde hostla, ki so za goste hostla brezplačni.

Praktične trajnostne artikle THINK.ACT.SHARE., s katerimi smo goste ozaveščali o svojih prizadevanjih za odgovornejši odnos do okolja in družbe, smo v veliki meri prodali. Leta 2024

želimo obnoviti ponudbo praktičnih predmetov, za katere opažamo, da bi gostom prišli prav (npr. pelerine, bralne lučke, bidoni za vodo, zobne krtačke, set za osebno higieno ipd.).

8.1.1 Studia na Stolbi – Friderik in Eleonora

Studia sta v prvi vrsti na voljo gostujočim umetnikom Mestne občine Ljubljana in njenih zavodov, preostalo razpoložljivost pa zapolnijo individualni gostje, ki rezervacijo opravijo prek spletnih platform ali na naši spletni strani. V prvih nekaj mesecih od odprtja smo bili zelo željni povratnih informacij, s pomočjo katerih smo lahko izpopolnili bivanje v studiih. Gostje kot element presenečenja ob rezervaciji prejmejo tudi vstopnico za ogled Ljubljanskega gradu. V želji, da se goste spodbudi k čimbolj trajnostnemu obnašanju, pa jim bo v bodoče na voljo tudi uporaba električnih koles in električne polnilnice za avtomobile. Nastanitev se je v prvih pol leta dobro postavila in utrdila svoj položaj na trgu, si bomo prizadevali, da bosta studia dobro zasedena skozi celo leto 2024.

8.2 Gostinska dejavnost

Leta 2024 načrtujemo nadaljevanje zastavljenega gostinstva v Hostlu Celica, in sicer:

- samopostrežni zajtrk za vse goste namestitve in za zunanje obiskovalce
- možnost polpenziona ali polnega penziona za vnaprej dogovorjene skupine, ki bivajo v hostlu,
- razne vrste pogostitev ob najemih prostorov in otvoritvah razstav,
- obroki ali prigrizki za izvajalce programa,
- piknik večeri v visoki sezoni,
- kosila, malice, prigrizki za počitniška varstva na gradu in drugo.

Svojo ponudbo bi radi dopolnili z razširitvijo ponudbe zajtrka, slanimi prigrizki in aperitivi, prenovo ponudbe pijač s poudarkom na izdelkih slovenskih proizvajalcev ter novo kvalitetno ponudbo za pogostitve in cateringe.

8.3 Vzdrževanje in oprema v hostlu Celica

V kolikor bodo finančna sredstva to dopuščala, bomo v letu 2024 bomo namenom izboljšanja funkcionalnosti prostorov ter z namenom izboljšanja uporabniške izkušnje izvedli naslednje ukrepe:

- pregled strehe, sanacija in ureditev zamakanja,
- prenova kuhinje in skupnih prostorov za druženje v 2. etaži,
- prenova in ureditev CNS (centralnonadzornega sistema),
- prenova in nadgradnja toplotne postaje,
- ureditev vzhodnega dela vrta (korita, osvetlitev, zeliščne grede),
- ureditev kolesarnice z možnostjo zaklepanja,
- sanacija prezračevalnih kanalov,
- ureditev kotička za digitalne nomade v Zahodni kavarni.
- zamenjava osvetlitve na hodniku hostla z namenom boljše izvedbe galerijske dejavnosti.

9. TRAJNOSTNO DELOVANJE ZAVODA

Leta 2023 smo obnovili mednarodni trajnostni certifikat Zeleni ključ za namestitve v Hostlu Celica in Ljubljanski grad; tako še naprej ostajamo del zelene sheme slovenskega turizma. Prav tako smo vključeni v pobudo slovenskega turizma GREEN & SAFE – zaveza odgovornemu, zelenemu in varnemu turizmu.

Oblikovali smo posebno projektno skupino, ki bo aktivno delovala za trajnostno usmeritev javnega zavoda na vseh področjih poslovanja.

V letu 2024 bomo za trajnostni certifikat Zeleni ključ in naše poslovanje še naprej:

- usklajevali z načeli in zakoni varovanja okolja,
- merili porabo energije in vode ter ukrepali ob odstopanjih,
- izobraževali in usposabljali zaposlene za izvajanje zavez trajnostnega razvoja hostla ter gradu in jih motivirali za njihovo uresničevanje,
- seznanjali goste in obiskovalce z našimi prizadevanji za varovanje okolja in jih dejavno vključevali v izvajanje našega poslanstva,
- se udeleževali konferenc in tako pridobivali koristne informacije o dobrih praksah in inovacijah pri nas in po svetu.

Leta 2024 bomo smernice, vezane na trajnostni certifikat, še naprej vključevali v različne dejavnosti našega poslovanja. Tudi v prihodnje bomo ozaveščali zaposlene, obiskovalce, poslovne partnerje in dobavitelje k trajnostni naravnosti in skrbi za okolje.

9.1 Ljubljanski grad

Po dokončani prenovi in revitalizaciji gradu (z zadnjo prenovljeno dvorano Kazemate) smo zavezani k ohranjanju kulturne dediščine za prihodnje generacije. Kot glavna turistična znamenitost Ljubljane in Slovenije bomo še naprej krepili in si v svojem poslovanju prizadevali za zmanjšanje onesnaževanja. O svojih namerah na področju trajnosti bomo redno obveščali obiskovalce gradu in vse poslovne partnerje. Spodbujali bomo k odgovorni vlogi slehernega posameznika glede vpliva na ogljični odtis in vpliva na destinacijo, ki jo obišejo.

Delovali bomo v smeri izbire odgovornejših praks, trajnostnih možnosti prihoda na grad in odgovornega obnašanja na sami destinaciji. Tako bo lahko vsak posameznik prispeval k ohranjanju kulturne dediščine za prihodnje rodove.

Za leto 2024 smo si v okviru certifikata Zeleni ključ zastavili naslednje konkretne cilje:

- pospeševanje uporabe tirne vzpenjače, prevozov z avtobusom LPP na metan oz. pogonom na električno energijo ob večjih dogodkih na gradu,
- ureditev Grajskega parka: s prenovno Grajskega parka in uvedbo parkirnine želimo zagotoviti mirujoči promet ter zmanjšati dostop obiskovalcev gradu z osebnimi vozili, posledično bi bilo onesnaževanje zraka manjše,
- dodatna ozelenitev površin na Grajskem griču: ozelenitev z novimi 150 gabri,
- kartično poslovanje – tiskanje slipov le na zahtevo kupcev, posledično nižji stroški nakupa papirnih rol in manj papirnih odpadkov,
- instalacija varčnih perlatorjev na vseh pipah v gostinskih lokalih na gradu: zmanjšanje pretoka vode in posledično manjša poraba vode,
- uvedba sistema polnilnih baterij za mikrofone: zmanjšanje porabe baterij in posledično manj baterijskih odpadkov.

V okviru projektne skupine bomo delovali v smeri:

- minimiziranja negativnih vplivov turizma na okolje,
- skrbi za lokalno skupnost, razumevanja lokalne skupnosti in vpletenosti lokalne skupnosti v turistično dejavnost,
- izboljšanja delovnih razmer, zdravja in dobrega počutja na delovnem mestu (npr. aktivni zeleni odmori),

- obogatitev pešpoti z vsebinami,
- zbiranja deževnice,
- uporabe odpadnih materialov za nove izdelke,
- izvedbe čistilnih akcij na Grajskem griču in v okolici Hostla Celica,
- organizacije internih izobraževanj, delavnic,
- spodbujanja obiskovalcev k uporabi vode iz pitnikov,
- trajnostne embalaže na dogodkih,
- čim manj zavržene hrane na dogodkih,
- skrbi za digitalne vsebine na Ljubljanskem gradu: razvoj digitalnega zemljevida namesto tiskane oblike zemljevida,
- oblikovanja osnutka manifesta: opredelitev trajnostnih načel in priporočil delovanja na področju Javnega zavoda Ljubljanski grad,
- izdelave novoletnih okraskov iz obstoječih materialov in okrasitve prostorov z živimi smrekami.

9.2 Hostel Celica

Na trajnostno strategijo v hostlu vizualno opozarjamo z napisi – THINK, ACT in SHARE. THINK (misli) goste in zaposlene spodbuja k razmišljanju o trajnosti ter zavedanju o njenem pomenu. ACT (deluj) nagovarja k dejavni udeležbi in uresničevanju ciljev, ki smo si jih zastavili, in ustreznim ukrepom. SHARE (deli) pa vabi k širjenju zamisli o trajnostni viziji Hostla Celica.

Pri gostinski in hostelski ponudbi bomo nadaljevali trajnostne usmeritve iz preteklih let:

- zajtrk, ki vsebuje veliko lokalnih, slovenskih in v hostlu pridelanih sestavin, brez plastične male embalaže,
- pijačo prodajamo le v stekleni, večinoma povratni embalaži,
- goste spodbujamo k pitju vode iz pipe, ki jim je na razpolago na dostopnem in vidnem mestu,
- podpiramo lokalno kulturo in umetnike,
- ponujamo in promoviramo lokalne pijače in hrano,
- v info kotičku nagovarjamo goste k ponovni uporabi predmetov: kotiček SWAP je prostor, kjer lahko gostje pustijo obleko ali predmet, ki ga ne potrebujejo več, in vzamejo rabljen predmet, ki je na voljo.

V letu 2024 bomo vpeljali še naslednje ukrepe:

- prenova toplotne postaje v hostlu ter optimizacijo porabo energije,
- 2-krat letno organizacija čistilne akcije neposredne okolice hostla,
- »reuse«: v hostlu bomo stvari, ki so obrabljene za prvotni namen, predelali in ponovno uporabili po načelih krožnega gospodarstva (posteljnina, embalaža, pohištvo),
- »NE plastiki!«: pri poslovanju bomo še pozornejši na delovanje brez plastične embalaže in predmetov,
- manj zavržene hrane: goste bomo spodbujali, da pri samopostrežnem zajtrku vzamejo toliko hrane, kot so jo pripravljene jesti, in si prizadevali, da ne bo odpadne hrane,
- promovirali bomo projekt Eco Wanderer, ki ga vodimo skupaj z organizacijo Europes Famous Hostels, katere član smo in gostom ponujamo popust na nastanitev v primeru, da potujejo z javnim cestnim in železniškim prometom namesto z letalom,
- goste in zaposlene bomo spodbujali k hoji in uporabi koles ter javnega prometa za gibanje po Ljubljani.

10. OBRATOVALNI STROŠKI, STROŠKI TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA, DOBAVA OPREME, INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA IN INVESTICIJE

10.1 Obratovalni stroški, stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja

V Javnem zavodu Ljubljanski grad se bomo v letu 2024 trudili optimizirati obratovalne stroške. Pri vzdrževanju opravljamo dela, ki so namenjena ohranjanju uporabnosti in vrednosti objektov, ter si prizadevamo za izboljšave, ki upoštevajo napredek tehnike. Med vzdrževanje objektov spadajo tudi zamenjava posameznih dotrajanih konstrukcijskih ter drugih elementov in inštalacij. Še naprej bomo skrbeli, da bodo vsi objekti vzdrževani tako, da bo raba naravnih virov trajnostna in da se bo omogočala dolga življenjska doba z uporabo okoljsko sprejemljivih surovin in sekundarnih materialov.

V sklopu energetske prenove je grajski objekt vključen v projekt ustanoviteljice Mestne občine Ljubljana. Stavba potrebuje temeljite posege predvsem v ovoj in tudi v sisteme, kar zajema kakovostno načrtovanje postopnih prenov, ki morajo slediti dolgoročni strategiji razvoja dejavnosti v stavbi in kulturno varstvenim pogojem.

Na področju energetske učinkovitosti objekta je predvideno predvsem:

- sanacija in nadgradnja obstoječih prezračevalnih sistemov,
- sanacija, posodobitev in nadgradnja klimatskih naprav,
- posodobitev in nadgradnja sistema za pripravo mehke vode,
- posodobitev razsvetljave na energetsko učinkovitejša svetila,
- poenotenje centralnonadzornega sistema,
- fotovoltaični paneli v Grajskem vinogradu,
- postavitev toplotne črpalke
- povečanje kapacitete hladilne moči na hladilnem agregatu.

Na področju zunanjega urejanja okolice se bo tudi v prihodnje vsakodnevno urejalo najbližjo okolico oz. okolico vseh objektov, ki so v upravljanju javnega zavoda, v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Med večjimi deli je predvideno:

- ureditev namakalnega sistema za zelenice na Grajskem dvorišču in v neposredni okolici,
- ureditev pešpoti okolice gradu,
- ureditev ograje v Grajskem vinogradu,
- ureditev Grajskega parkirišča.

Pri urejanju širše okolice Grajskega griča tudi v letu 2024 predvidevamo sodelovanje z Oddelkom za gospodarske dejavnosti in promet, predvsem v smislu vsakodnevnega opozarjanja na pomanjkljivosti in nadzora nad izvršenim ter predlaganja izboljšav pri urejanju.

Na področju investicijskega vzdrževanja v skladu z razpoložljivimi sredstvi in prioriteta mi načrtujemo:

- ureditev odvodnjavanja (problem zamakanja ob večjih nalivih),
- pregled in sanacijo žlebov in vertikal zaradi zamakanja,
- sanacijo kamnitih površin rešetk in plošč na Grajskem dvorišču (varnost obiskovalcev in videz),
- ureditev talne razsvetljave na Grajskem dvorišču (boljša vidljivost, funkcionalnost in videz),
- ureditev strešne razsvetljave Grajskega dvorišča (varnost obiskovalcev),
- ureditev talnega gretja, menjavo poškodovanega kamna, tesnjenje spojev krone, hidroizolacijo in pričvrstitev kamnitih plošč na Razglednem stolpu (varnost obiskovalcev),

- sanacijo Razgledne terase (varnost obiskovalcev),
- sanacijo toaletnih prostorov,
- ureditev povezovalnih hodnikov nivo O, nivo -1, nivo 1 (tla in stene) in zamenjavo dotrajanih vrat,
- zaščito skal s hidrofobnim premazom,
- statično sanacijo servisnega vhoda (zaradi postopnega posedanja stropa),
- zamenjavo vrat in menjavo zunanje steklene stene v Skalni dvorani (požarna varnost, energetska učinkovitost in videz),
- razširitev platoja pred Skalno dvorano (zaradi razširitve vetrolova),
- ureditev prostora za predelavo grozdja in zorenje vina (Grajska vinarna),
- sanacijo fasade grajskega objekta in grajskega obzidja,
- ureditev dodatnega skladišča na stopnišču servisnega bloka,
- sanacijo dotrajanih parketov,
- obnovo grajskih oken (Razgledni stolp, dvorane),
- ureditev in posodobitev dvoran (elektro in pametne inštalacije, ureditev tehnične infrastrukture, sanacija),
- dokončanje obnove prostora – Cisterna (osvetlitev, tlak, vrata),
- ureditev prostora za smeti – izdelavo pralnega tlaka in sten,
- nadgradnjo Vstopnega paviljona,
- ureditev Spodnjega lapidarija,
- ureditev in nadgradnja osebnih dvigal,
- ureditev strehe in snegobranov,
- ureditev skladiščnih prostorov,
- postavitev nadstreška pred servisnim vhodom,
- sanacija strehe in razsvetljave Zunanjega vodnjaka na Grajskem parkirišču,
- sanacija prezračevanja, parketov in inštalacij v Virtualnem gradu.

10.2 Dobava opreme

Po potrebi se predvideva dokup pisarniške opreme ter opreme za izvajanje vzdrževalnih del.

Na področju dobave tehnične opreme za izvedbo programov in prireditev je predviden nakup tonske, svetlobne, video in scenske opreme, ki jo potrebujemo pri opravljanju svoje dejavnosti.

Predvideva se nakup senčnikov za Grajsko dvorišče in nakup električne polnilnice za lokacijo Grajsko parkirišče, Servisni blok in Hiša na Stolbi.

10.3 Informacijska tehnologija

Na področju informacijske tehnologije se predvideva posodobitev in menjava opreme, da bi zagotovili informacijsko varnost. Hkrati stremimo k temu, da sledimo novim standardom in smernicam tudi na tem področju. Načrtujejo se:

- nadgradnja strežniške infrastrukture (informacijska varnost, zagotavljanje standardov),
- nakup UPS-napajalnikov (stabilnost delovanja),
- delna menjava in implementacija novih pametnih stikal (dotrajanost, stabilnost delovanja),
- delna menjava mrežnih inštalacij (dotrajanost, zagotavljanje standardov),
- delna menjava delovnih postaj (dotrajanost),
- multimedijska nadgradnja Vstopnega paviljona (izboljšana uporabniška izkušnja),
- digitalni portali za prodajo vstopnic (izboljšana uporabniška izkušnja),
- opremljenost vstopnega mostu z IT-infrastrukturo,
- nadgradnja sistema za štetje obiskovalcev (varnost),
- androidi za komunikacijo z obiskovalci (izboljšana uporabniška izkušnja),
- izgradnja poglobljene multimedijske izkušnje na osnovi videomappinga in prostorskega zvoka (izboljšana uporabniška izkušnja).

Med posebnim večletnim pregledom tirne vzpenjače je planirana menjava krmilnikov za štetje potnikov in računalnikov ter zaslonov za multimedijo in posodobitev IT infrastrukture. Tudi pri prenovi Virtualnega gradu je predvidena prenova IT infrastrukture. Vzdrževalna dela je treba izvajati tudi na stalnih razstavah. Dodatna oprema je potrebna pri video nadzornem sistemu. V naslednjem letu načrtujemo dodatno dobavo elektronskih kontrol pristopov. Ker v javnem zavodu stremimo k optimizaciji procesov, je v načrtu postavitve platforme za računalniško avtomatizacijo delovnih procesov.

10.4 Investicije

Javni zavod Ljubljanski grad načrtuje, usklajuje, nadzira in izvaja investicije financirane prek investicijskega transferja.

V letu 2024 v skladu z investicijskim programom načrtujemo izdelavo investicijske in projektne dokumentacije za naslednje projekte:

- **Druga kabina tirne vzpenjače z izogibalnim tirom:**
Načrtovana kapaciteta prepeljanih potnikov je na letni ravni močno presežena, zato je nujno povečanje kapacitete, ki se najenostavneje doseže z zamenjavo uteži za drugo kabino in izdelavo proge z izogibanjem. Pripravljena je idejna zasnova projekta. Predvideva se priprava investicijske in projektne dokumentacije ter pridobitev gradbenega dovoljenja z vsemi potrebnimi soglasji.
- **Ureditev Bastije:**
Izdelana je idejna zasnova v sodelovanju med MGML in Ljubljanskim gradom. V prvi fazi so predvidene arheološke raziskave, za nadaljevanje je predvidena izdelava investicijske in projektne dokumentacije ter pridobitev gradbenega dovoljenja. Pred izvedbo izkopavanja se zagotovi statična sanacija zidanih struktur. Za sanacijo vhodnega stolpa (Stolp piskačev) bi bil potreben konservatorski načrt za ogrožene ostanke zidnih struktur ter izvedba nujnih konservatorskih del. Dokončno se uredi nekdanjo dostopno pot z nadkritjem v obliki terase ter izvede programske vsebine v nadkritem delu poti.
- **Parkirna hiša:**
V prvi fazi se za osnove odločanja o lokaciji in načinu gradnje izvede geološke in paleontološke raziskave in sondiranja ter georadarski posnetki, kar bo osnova za dokončanje idejne zasnove in v nadaljevanju investicijske in projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja.
- **Ureditev tunelskih rogov poleg spodnje postaje tirne vzpenjače:**
Izkoristiti potencial tunelskih rogov z njihovo sanacijo ter umestitvijo centra za obiskovalce ter dodatnih doživljajskih vsebin.

V skladu z investicijskim programom v letu 2024 načrtujemo izvedbo naslednjih projektov:

1. Sanacija vstopnega mostu in oživitev obrambnega jarka:

Vstopni most na Ljubljanski grad je poškodovan, dotrajan in nujno potreben obnove, posebno njegovi železobetonski elementi. Zaradi zamakanja, karbonizacije in posledično zmanjšanja nosilnosti je nujno potrebna sanacija obstoječega stanja železobetonske konstrukcije mostu. Glede na izdelan elaborat je na nekaterih mestih nosilnost mostne konstrukcije zmanjšana tudi

do 40 odstotkov. Bistvo sanacije je obnova temeljev, AB-konstrukcije in vrhnjega sloja, ki mora zagotavljati zaščito mostu. Zaradi trenutne omejene nosilnosti dopušča zgolj omejen transport za pokrivanje prireditev na Grajskem dvorišču. Izvedba sanacije bo olajšala dogovarjanje z organizatorji prireditev ter zmanjšala stroške logistike na Ljubljanski grad in Grajsko dvorišče, ki je zaradi trenutnega stanja otežena in razdrobljena, prav tako bi projekt dvignil konkurenčnost javnega zavoda. V letu 2023 nam je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport v okviru izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost dodelilo dodatna sredstva za sofinanciranje in izvedbo projekta. V sklopu projekta so predvideni tudi implementacija digitalizacije prodaje vstopnic, obnovljeni števcji prehodov, kakor tudi digitalizacija predstavitve vsebin (multimedijski zasloni), ki jih ponujajo Ljubljanski grad, Grajski grič in mesto Ljubljana. Z izvedbo projekta bo poskrbljeno tudi za vidik ustrezne predstavitve kulturne dediščine, saj vstopni most poteka preko Obrambnega jarka, ki je nepogrešljiv obrambni element vsakega gradu, v primeru Ljubljanskega gradu pa služi tudi kot občasno prizorišče za raznovrstne družabne, glasbene, gledališke in druge dogodke. Z ureditvijo in ustrezno predstavitvijo kulturne dediščine ter z dopolnitvijo tehnične opreme bo prizorišče omogočalo nadaljnji razvoj obstoječih ter umestitev novih vsebin na turističnem in kulturnem področju, ki bodo namenjene tako tujim, kakor tudi domačim obiskovalcem.

Obstoječe stanje – pogled na vstopni most in stanje zamakanja betonske konstrukcije

11. PROGRAM KADROV

Kadrovski načrt za leto 2024 je pripravljen v skladu z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Ur. l. RS, št. 162/2022, 132/2023) in je usklajen s finančnim načrtom za leto 2024.

VIR FINANCIRANJA		Število zaposlenih na dan 1. januarja 2024	Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja 2025
1.	Državni proračun		
2.	Proračun občine	19,84	19,84
3.	ZZZS in ZPIZ		
4.	Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV prispevek)		
5.	Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	53,16	65,16
6.	Nejavna sredstva za opravljanje javne službe		
7.	Sredstva prejetih donacij		
8.	Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
9.	Sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega ods. 25. člena Zakona o zdravniški službi (Ur. l. RS, št. 72/06 - UPB in naslednji)		
10.	Sredstva iz sistema javnih del		
11.	Sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti.		
	SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH (od 1. do 11. točke)	73	85
	Skupno število vseh zaposlenih pod točkami 1., 2., 3. in 4. točkami	19,84	19,84
	Skupno število vseh zaposlenih pod točkami 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točko	53,16	65,16

11.1 Obrazložitev kadrovskega načrta

Kadrovski načrt za leto 2023 je usklajen s finančnim načrtom za leto 2023 in temelji na pregledu obstoječih delovnih procesov zavoda ter analize organizacije dela in opravljenih delovnih ur.

Analiza stanja sistemiziranih delovnih mest ter glavnih in podpornih delovnih procesov zavoda je pokazala potrebo po zaposlitvi dodatnih sodelavcev na naslednjih področjih:

- zaradi predvidenih upokojitev v naslednjih letih in dolgotrajnega usposabljanja za delo z napravo tirne vzpenjače ter predvsem neuspešno izvedenih razpisov za prosto delovno mesto v letu 2023 bomo zaposlili dva tehnična delavca – strojnika v službi za obratovanje tirne vzpenjače;
- zaradi povečanega obsega dela na področju tehnične podpore programom bomo zaposlili novega sodelavca na delovnem mestu scensko odrski mojster;
- zaradi povečanega obsega dela na področju finančno računovodske službe bomo zaposlili strokovnega delavca za finančno računovodske zadeve;
- zaradi zaključkov delovnega razmerja bomo v Hostlu Celica – službi za hotelske namestitve in gostinstvo iskali strokovnega delavca Hostla, strokovnega delavca za kuhinjo hostla in strokovnega delavca za strežbo; Prav tako bomo zaposlili novega Vodja Hostla Celica zaradi prekinitve delovnega razmerja januarja 2024;
- zaradi številnih gostov, ki v hostlu bivajo v povprečju 2–3 dni, se je povečalo število ur, ki jih sobarice opravijo za čiščenje in pripravo celice za novega gosta, zato bomo tudi na tem področju (na delovnem mestu sobarica) iskali novo sodelavko ali sodelavca;
- zaradi zaključka delovnih razmerij z dvema zaposlenima na delovnem mestu glavni vzdrževalec (in zaradi neuspešnih razpisov za to delovno mesto v letu 2023) bomo znova razpisali objavo delovnih mest v letu 2024 in zaposlili dva sodelavca na delovnem mestu glavni vzdrževalec;
- zaradi upokojitve sodelavca na delovnem mestu turistični informator bomo v letu 2024 iskali novega sodelavca na tem delovnem mestu.

Med letom bomo izvajali zaposlitve za čas nadomeščanja zaposlenih zaradi dopustov iz naslova starševskega varstva, upokojitev in dolgotrajnih bolniških odsotnosti, če bo to potrebno.

Plačni razredi delovnih mest skupin G in J, ki jih zavod uvršča v interni Pravilnik o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Ljubljanski grad, skladno s Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, 108/09 in naslednji), Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti v RS (Ur. l. RS, št. 45/94 in naslednje) in Sklepom o ustanovitvi javnega zavoda Ljubljanski grad (Ur. l. RS, št. 105/10 in naslednji), so nizko ovrednoteni in nekonkurenčni, vse višji življenjski stroški pa še poslabšujejo situacijo zavoda pri pridobivanju

novih kadrovske okrepitve. Zavod se tako srečuje z neuspešnimi poskusi pridobivanja novih kadrov, ki jih nujno potrebuje za nemoten proces dela in optimalno delovanje.

11.2 Razvoj in upravljanje človeških virov

Zavod že vsa leta doslej prepoznava pomembnost rasti človeških virov znotraj zavoda. Zadovoljni zaposleni so angažirani zaposleni, ki si želijo prispevati k ciljem in rezultatom zavoda. Zavod upravlja in razvija človeške vire na sistematičen način, ažurno prilagaja postopke in ukrepe za strokoven delovni in osebnostni razvoj zaposlenih, s tem pa pridobiva proaktivne in motivirane sodelavce, ki s svojim znanjem, sposobnostmi, veščinami in vrednotami prispevajo k doseganju strateških ciljev zavoda.

Sistematičen proces razvoja in upravljanje človeških virov zajema krepitev kadrovske orodij, kot so pogovori z zaposlenimi, usmerjeno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, motiviranje in spodbujanje zaposlenih, skrb za njihovo varnost in zdravje na delovnem mestu, učinkovito usklajevanje zasebnega in poslovnega življenja zaposlenih, spodbujanje rasti organizacijske klime in kulture zavoda idr. Medsebojno povezanost in dobro komunikacijo med zaposlenimi zavod krepi s povezovalnimi skupnimi aktivnostmi, ki so lahko strokovne ali športne narave, z vsakoletno predstavitev aktivnosti tekočega leta ter s krepitev socialnih veščin in prepoznavanja medsebojne različnosti ter temu prilagojenih komunikacijskih orodij posameznikov. Z anonimnimi anketami različnih tematik zaposleni predlagajo izboljšave na različnih področjih dela ter s tem soustvarjajo vsebino, cilje in izboljšave področij zavoda.

S cilji in ukrepi, ki si jih je zavod zadal v sklopu prejetega osnovnega certifikata »Družini prijazno podjetje«, je zaposlenim omogočeno lažje in učinkovitejše usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja. Na ta način se lahko bolj približamo posameznemu zaposlenemu, mu kot delodajalec stopimo naproti, hkrati izboljšamo zadovoljstvo na delovnem mestu ter ne nazadnje učinkovitost opravljanja dela. V sklopu trajnostne naravnosti zavoda ta zaposlene kot glavne akterje trajnostnih ciljev zavoda in promotorje razmišljanja o pomembnosti varovanja okolja nagovarja in spodbuja k sprejemanju in bivanju v skladu s trajnostnimi vrednotami in k inovativnim trajnostnim pristopom, ki pozitivno delujejo na okolje in družbo.

11.3 Načrt strokovnega izobraževanja

V okviru razvoja in upravljanja človeških virov se bodo izvajala tudi izobraževanja in usposabljanja zaposlenih. Programi izobraževanja in usposabljanja so prilagojeni trenutnemu znanju in usposobljenosti zaposlenih ter zahtevam trga. Cilj zavoda je opolnomočiti zaposlene, da izboljšajo sposobnosti, povečajo nabor veščin, nadgradijo svoje znanje in pridobijo nove kompetence, ki jim služijo pri opravljanju dela. Vodilo je, da so znanja funkcionalna, uporabna in aplikativna, pri tem pa je pomembno tudi zadovoljstvo zaposlenih, da se izobraževanja ujemajo z njihovimi interesi in željami, stopnjo izobrazbe ter delovnim mestom oziroma področjem dela, ki ga opravljajo. Na področju usposabljanja so ključnega pomena zdravje in varnost na delovnem mestu ter pridobitev novih veščin in sposobnosti, ki omogočajo optimalno opravljanje dela.

Načrt strokovnega izobraževanja in usposabljanja je narejen na podlagi navedenih stališč, trenutnih trendov oziroma razmer na trgu ter s ciljem nadgradnje obstoječih znanj, ki bodo pripomogla k večji učinkovitosti in optimizaciji. V predlog načrta strokovnega izobraževanja so umeščena izobraževanja in usposabljanja, ki omogočajo pridobitev določenih stopenj splošnih znanj, znanj, povezanih z delovnim področjem (kultura, turizem, kulturna dediščina), ter določene stopnje funkcionalnih in specialnih znanj, povezanih s posameznim delovnim mestom. Pri izboru ustreznih izobraževanj bomo upoštevali tudi želje zaposlenih, skladno s potrebami delovnega mesta, delovnega procesa in finančnimi sredstvi.

Zaposlene bomo napotili na strokovne posvete, seminarje, konference, sejme, delavnice z namenom obogatitve programskih vsebin Ljubljanskega gradu (glasbenega, likovno-galerijskega in izobraževalnega programa) ter učinkovitejše komunikacije na spletu, na izobraževanja za pridobitev računalniških znanj, znanj o orodjih umetne inteligence in znanj o prodaji vseh turističnih in kulturno-umetniških vsebin ter izobraževanja na področju turizma (komunikacija v turizmu in prodajne tehnike), obvladovanja različnih tveganj, stresa ter tehnične podpore izvedbam dogodkov. Poseben poudarek bomo namenili gradnji socialnih veščin zaposlenih ter izvajali izobraževalne delavnice o medsebojnih odnosih in poslovni komunikaciji za vse zaposlene, ki so v preteklih letih pokazale za učinkovito orodje pri prepoznavi in sprejemanju različnosti med zaposlenimi in so pripomogle k boljšim medosebnim odnosom in komunikaciji med zaposlenimi, zato bodo tudi v prihodnje del strokovnega izobraževanja zaposlenih.

Na podlagi individualnih dogovorov in interesa zavoda po pridobitvi bolj kvalificiranega kadra, ki ima že bogate izkušnje na področjih, pomembnih za delovanja zavoda, so v načrtu tudi javno formalna izobraževanja in izobraževanja iz nabora nacionalne poklicne kvalifikacije, ki prispevajo k dvigu povprečne stopnje izobraženosti zaposlenih v zavodu in k složnejšemu delovanju celotnega kolektiva.

Zaposleni bodo deležni usposabljanj na področju varnosti in zdravja pri delu, na področju požarnega varstva in prve pomoči, usposabljanj za ravnanje z defibrilatorjem, usposabljanj na področju higienskih priporočil in stika z živili (HACCP), izvajanja vaj za reševanje iz tirne vzpenjače ter vaj evakuacij iz objekta in gašenja začetnih požarov.

11.4 Promocija zdravja na delovnem mestu

Zavod je načrt promocije zdravja na delovnem mestu za leto 2024 pripravil na podlagi predhodne opredelitve tveganj ter ocene stanja in potreb na področju ohranjanja in krepitev zdravja in dobrega počutja zaposlenih. Predvidel je dejavnosti na področjih ustvarjanja psihološko varnega delovnega okolja, skrbi za fizično zdravje zaposlenih, preprečevanja zdravstvenih težav ter izboljšanju medsebojnih odnosov. Omogočil bo fleksibilen delovni čas na delovnih mestih, kjer delovni procesi to dopuščajo, mesečne košarice sadja, dejavnosti za neformalna druženja zaposlenih in organizirane športne vadbe. Upoštevale se bodo potrebe zaposlenih, stroškovna učinkovitost in trajnostna naravnost.

Zavod se zaveda, da varno in razumevajoče delovno okolje pripomore k zdravju in zadovoljstvu zaposlenih na delovnih mestih ter spodbuja produktivnejši in ustvarjalnejši pristop in aktivno spoprijemanje z delovnimi izzivi. S svojim pozitivnim odnosom do dela in organizacije zaposleni prispevajo k izboljšavam v delovnem okolju, nadgrajevanju organizacijske klime in kulture zavoda.

12. REALIZACIJA ZA LETO 2023 IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024

12.1 Prihodki

Za leto 2024 načrtujemo skupne prihodke v znesku 8.416.000 EUR. Sredstva iz naslova javnih virov-MOL načrtujemo v skupnem znesku 1.566.000 EUR, od tega 470.000 EUR za splošne

stroške delovanja, 290.000 EUR za program in 756.000 EUR za povračilo plač. S strani MGRT načrtujemo prejeta sredstva za projekt Vstopni most v znesku 300.000 EUR.

Prihodke za izvajanje javne službe in prihodke iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu načrtujemo v znesku 6.550.000 EUR. V letu 2024 ocenjujemo višji obisk in posledično tudi višje prihodke kot leta 2023.

12.2 Odhodki

Celotni načrtovani odhodki za leto 2024 znašajo 8.416.000 EUR. Od tega je predviden strošek plač v znesku 2.678.400 EUR.

12.3. Poslovni izid

V letu 2024 načrtujemo izravnani izid po denarnem toku, ostaja pa še precej neznank glede stanja in razmer v letu 2024, tako da bomo poslovanje zavoda in finančni načrt sproti spremljali in usklajevali. V letu 2024 pričakujemo tudi prilive denarnih sredstev, ki niso bili s strani ustanovitelja realizirani v letu 2023.

JAVNI ZAVOD LJUBLJANSKI GRAD

Odgovorna oseba in funkcija:

Direktorica

Mateja AVBELJ VALENTAN

Kontaktna telefonska št. odgovorne osebe: 01/306-42-30,
www.ljubljanskigrad.si, e-naslov: tajnistvo@ljubljkigrad.si

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024

Prihodki in odhodki določenih uporabnikov v EUR

AOP	Realizacija 2022	Finančni načrt 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023
401 I. SKUPAJ PRIHODKI (1.+ 2.)	6.671.920	9.316.500	8.416.000	90,33
402 1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	5.594.554	8.061.500	6.936.000	86,04
403 A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	1.686.552	3.655.000	1.866.000	51,05
404 a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	20.234	0	300.000	0,00
1. MK				
1.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
1.2. Sredstva za splošne stroške delovanja				
1.3. Sredstva za programske materialne stroške				
1.4. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
1.5. Sredstva za investicije				
Skupaj 1.	0	0	0	0,00
2. DRUGA MINISTRSTVA				
2.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
2.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve				
2.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
2.4. Sredstva za projekte			300.000	
2.5. Sredstva za štipendije				
2.6. Sredstva za drugo				
Skupaj 2.	0	0	300.000	0,00
3. DRUGI PRIHODKI IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA :	20.234	0	0	0,00
3.1. Sredstva za javna dela, ki jih prispeva Zavod za zaposlovanje				
3.2. Drugi prihodki (navedite)	20.234			
407 b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	1.646.306	3.655.000	1.566.000	42,85
b.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)	700.000	690.000	756.000	109,57
b.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve	440.000	420.000	470.000	111,90
b.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
b.4. Sredstva za projekte	210.000	190.000	290.000	152,63
b.5. Sredstva za COVID				
b.6. Sredstva za investicije	286.426	2.305.000		0,00
b.7. Sredstva za TV	9.880	50.000	50.000	100,00
410 c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	20.012			
413 d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij				
418 e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij				
419 f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije				
420 B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	3.908.002	4.406.500	5.070.000	115,06
421 1. Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe:	3.903.002	4.406.500	5.065.000	114,94
* vstopnine(VG,Stolp, stalna razstava slovenske zgodovine)TV,prefakturiranje,gl.program,delavnice, film...	3.216.578	3.745.000	4.365.999	116,58
* prodaja CD plošč, maskot, lutk, povezanih z javno službo				
* oddaja prostorov	582.058	602.500	669.001	111,04
* kotizacije za seminarje in strokovna srečanja				
* članarine, sposojnine				
* snemanja in koprodukcije				
* sredstva sponzorjev za javno službo	104.366	59.000	30.000	50,85

422	2. Prejete obresti				
423	3. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
424	4. Drugi tekoči prihodki				
425	5. Kapitalški prihodki				
	6. Prejete donacije:	5.000	0	5.000	0,00
426	* domače	5.000		5.000	
427	* tuje				
428	* za odpravo posledic naravnih nesreč				
429	7. Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU				
430	8. Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij				
431	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.077.366	1.255.000	1.480.000	117,93
432	1. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu (navedite):	1.077.366	1.255.000	1.480.000	117,93
	* uporaba dvoran(komercialni najem)				
	* uporaba opreme	42.442	50.000	60.000	120,00
	* prefakturiranje prihodkov(prireditve,poroke)	269.924	300.000	300.000	100,00
	* prodaja artiklov	115.000	135.000	160.000	118,52
	* drugi prihodki hoste Celica	650.000	770.000	960.000	124,68
433					
434	* sponzorstvo				
435	4. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
436	5. Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz javne službe (navedite)				
437	II. SKUPAJ ODHODKI (1. + 2.)	6.970.511	9.316.500	8.416.000	90,33
438	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	5.844.923	8.061.500	7.081.000	87,84
	A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.723.974	1.910.000	2.208.400	115,62
	I. ZAPOSLENI, KLJIH FINANCIRA MOL				
	a. Plače in dodatki	562.544	650.000	700.000	107,69
	b. Regres za letni dopust	22.000	35.000	45.000	128,57
	c. Povračila in nadomestila	48.000	50.000	60.000	120,00
	d. Sredstva za delovno uspešnost	23.000	35.000	50.000	142,86
	e. Sredstva za nadurno delo	2.598	12.000	18.000	150,00
	f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
	g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	5.187			
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	588.142	697.000	768.000	110,19
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	75.187	85.000	105.000	123,53
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	89.000	105.000	110.000	104,76
	od tega premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - podkonto 401500				
	Skupaj 1.	752.329	887.000	983.000	110,82
	2. ZAPOSLENI, KI SO FINANCIRANI IZ DRUGIH VIROV (druga ministrstva, lastni prihodki, javna dela)				
	navedite vir:				
	a. Plače in dodatki	579.000	650.000	760.400	116,98
	b. Regres za letni dopust	78.632	65.000	75.000	115,38
	c. Povračila in nadomestila	73.044	60.000	80.000	133,33
	d. Sredstva za delovno uspešnost	82.131	95.000	130.000	136,84
	e. Sredstva za nadurno delo	8.795	8.000	15.000	187,50
	f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
	g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	2.861			
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	669.926	753.000	905.400	120,24
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	154.537	125.000	155.000	124,00
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	147.182	145.000	165.000	113,79
	Skupaj 2.	971.645	1.023.000	1.225.400	119,78
453	C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (Priloga C).	2.925.091	3.201.500	3.522.600	110,03
	C.1. Splošni stroški delovanja	2.147.155	2.306.500	2.497.600	108,29
	C.2. Programski materialni stroški	690.000	800.000	920.000	115,00
	C.3. Drugi stroški in amortizacija	87.936	95.000	105.000	110,53

464	D. + E. PLAČILA DOMAČIH IN TUJIH OBRESTI				
465					
466	F. SUBVENCJE				
467	G. TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPOD.				
468	H. TRANSFERI NEPROF. ORG. IN USTANOVAM				
469	I. DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERJI				
470	J. INVESTICIJSKI ODHODKI	1.195.858	2.950.000	1.350.000	46
481	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.125.588	1.255.000	1.335.000	106,37
482	A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM				
483		332.047	390.000	470.000	120,51
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	0	0	0	0,00
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	0	0	0	0,00
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)				
	Skupaj	0	0	0	0,00
484	C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	793.541	865.000	865.000	100,00
485	III. / 1. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	0	0	0	0,00
486	III. / 2. PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	298.591	0	0	0,00
500	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN NALOŽB				
512	V. DANA POSOJILA IN NALOŽBE				
524	VI/1. PREJETA MINUS DANA POSOJILA	0	0	0	0,00
525	VI/2. DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0	0	0,00
550	VII. ZADOLŽEVANJE				
560	VIII. ODPLAČILA DOLGA				
570	IX/1. NETO ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0,00
571	IX/2. NETO ODPLAČILO DOLGA	0	0	0	0,00
572	X/1. POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	-298.591	0	0	0,00
573	X/2. ZMANJSANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	298.591	0	0	0,00
	Dodatek:				
	Po navodilih Zveze računovodij teh sredstev evidenčno ne izkazujete refundirana sredstva ZZS (boleznine)	46.750	55.000	40.000	85,56
	Datum: 13. 2. 2024				
	Pripravil: Tanja PLOJ				
	Funkcija: VODJA FRS				
	Ime in priimek: Tanja PLOJ				
	Podpis:				
	Telefon: 031 502 980				
	Odgovorna oseba:				
	Funkcija: DIREKTORICA				
	Ime in priimek: Mateja AVBELJ VALENTAN				
	Podpis:				